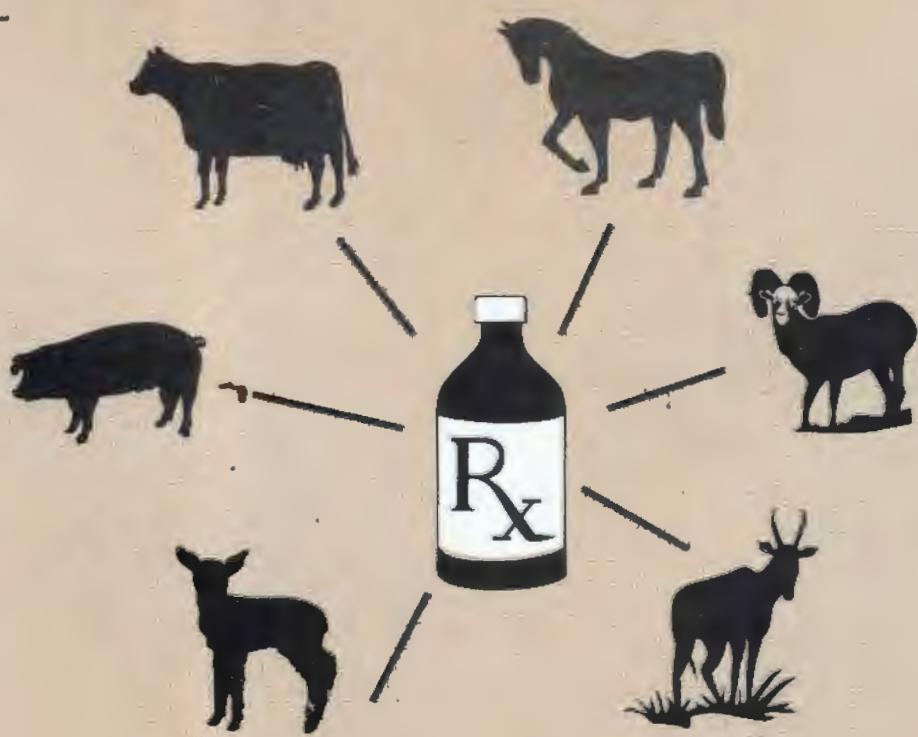

**Վ. Ա. ՍԱՖՐԱԳԵԿՅԱՆ
Ա.Վ. ՄԱՆՈՒՅԱՆ**

**ՂԵՂԱՏՈՄԱՏՐԻ
ՏԵՂԵԿԱՑՈՒ**

Վ. ՍԱՖՐԱԶԲԵԿՅԱՆ
Ա.Վ. ՄԱՆԱՍՅԱՆ

ԴԵՂԱՏՈՄՄԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱՑՈՒ

Գյուղատնտեսական կենդանիների
մարսողական համակարգի
ոչ վարակիչ հիվանդությունների բուժման
դեղատոմսեր

ՀԳԱ անասնաբուժական բժշկագիրության
խակուլքերի ուսանողների համար

ՀՏԴ - 619(03)
ԳՄԴ - 48 ց 2
Ս - 305

Գառագիրը իրավաբանիկ է
ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ
գիտական խորհրդի որոշմամբ

- Վ. Մ. ՍԱՖՐԱԶԲԵԿՅԱՆ, Ա.Վ. ՄԱՆԱՍՅԱՆ
Ս - 305 Դեղատոմսերի տեղեկատու: Գյուղատնտեսական կենդանիների մարսողական համակարգի ոչ վարակիչ հիվանդությունների բուժում: (Անասնաբուժական բժշկագիտության Փակութեատի ուսանողների համար). -Եր., 2003, 72 էջ:

Անսանապահության լայն զարգացման հեռանկարները մեծ պահանջներ են ներկայացվում անասնաբուժական բնագավառի աշխատողներից:

Ներկա պայմաններում նրանք պետք է գեղյակ լինեն գիրության նվաճումներին եւ ժամանակակից պրակտիկայի մերողներին որոնք կիրառվում են բուժական եւ կանխարգելման աշխատանքներուն, հագիսագեն ֆարմակոդինամիկայի հարցերի լուծման ժամանակ:

Այս ներգործության հաջողությունը կախված է թե բժշկի հմտությունից, եւ թե հարուարդ դեղանյութերից, որոնց խելացի ընդուրությունը եւ համագեղությունը բարձրացնում է բուժման էֆեկտիվությունը:

Հուսով ենք, որ մեր կողմից ներկայացված դեղաւոմաների փեղեկաւությունը որպես բավականաշատ ընդուրության հնարավորություն կա, կծառայի սպամոքսայիրային ուղղությունը ոչ վարակիչ հիվանդությունների բուժման նպատակին եւ կնպաստի հիվանդ կննդանու արտգ ապարհնմանը:

Հեղինակներ՝
Վ. Մ. ՍԱՖՐԱԶԲԵԿՅԱՆ
Ա.Վ. ՄԱՆԱՍՅԱՆ

ԳՄԴ - 619(03)

ISBN - 99941-908-3-0

© Վ. Մ. ՍԱՖՐԱԶԲԵԿՅԱՆ, Ա.Վ. ՄԱՆԱՍՅԱՆ

ՔԱՂՎԱԾՔ

Անասնաբուժական բժշկագիտության ֆակուլտետի մեթոդյուրի հունիսի 2002թ. 18-ի թիվ 8 նիստի արձանագրությունից

Օրակարգ

Ներքին ոչ վարակիչ հիվանդությունների, կլինիկական ախտորոշաբանության եւ դեղաբանության ամբիոնի պրոֆեսորներ Վ. Ս. Սաֆրազբեկյանի և Ա. Վ. Մանայանի կողմից կազմված «Գյուղատնտեսական կենդանիների մարսողական համակարգի ոչ վարակիչ հիվանդությունների բուժման դեղատոմսեր» տեղեկատուի քննարկման եւ տպագրության երաշխավորելու հարցը:

Հետքին

Մեթոդյուրի նախագահ, պրոֆեսոր Ա. Վ. Մանայանը ներկայացրեց տպագրության պատրաստվող պրոֆեսոր Վ. Ս. Սաֆրազբեկյանի եւ իր կողմից կազմված «Գյուղատնտեսական կենդանիների մարսողական համակարգի ոչ վարակիչ հիվանդությունների բուժման դեղատոմսեր» գլխագրով տեղեկատուն, ներկայացրեց աշխատանքի վերաբերյալ ԴԳԱ-ի համաճարակաբանության եւ մակարուժաբանության ամբիոնի վարիչ, ա.գ.դ., պրոֆեսոր Ս. Լ. Գրիգորյանի, նույն ամբիոնի մակարուժաբանության մեկտորի վարիչ, ա.գ.դ. Յ. Զ. Նաղաշյանի, անասնաբուժական եւ անասնաբուժական գիտական կենտրոն ՊՓԲԸ տնօրեն, ԳԳՏԱ-ի թղթակից անդամ, պրոֆեսոր Կ. Ե. Արեւանի, ԳԱԱ-ի կենդանաբանության ինստիտուտի փոխտնօրեն, բաժնի վարիչ, ավագ գիտաշխատող Գ. Յ. Բոյանյանի կողմից տրված գրավոր դրական կարծիքները եւ կազմակերպեց քննարկում աշխատանքի վերաբերյալ:

Ելույթ ունեցան

Խորհրդի անդամներ, պրոֆեսորներ Յ. Զ. Նաղաշյանը, Ս. Լ. Գրիգորյանը, Ա. Վ. Կարդանյանը, Ռ. Ս. Մշիթարյանը՝ նշելով տեղեկատուի դերի եւ նշանակության մասին:

Ոռչեցին

Երաշխավորել եւ խնդրել ԴԳԱ-ի մեթոդյուրի համբագրական կունգիային թույլատրելու վերոիիշյալ տեղեկատուի տպագրությունը:

Մեթոդյուրի նախագահ ՄԱՍՍՍԱՍ Ա. Վ. Մեթոդյուրի քարտուղար ՄԻՒԹԱՐԵԱՆ Ռ.Ս.

ԿԱՐԾԻՔ

Վ. Ս. Սաֆրազբեկյանի, Ա. Վ. Մանայանի «Գյուղատնտեսական կենդանիների մարսողական համակարգի ոչ վարակիչ հիվանդությունների բուժման դեղատոմսերի տեղեկատու» ուսումնական ձեռնարկի վերաբերյալ

Գյուղատնտեսական եւ ընտանի կենդանիների մարսողական համակարգի ոչ վարակիչ հիվանդությունները մեծ տարածում ունեն մեր հանրապետությունում եւ խոշընդոտում են ճյուղի զարգացմանը:

Դեղինակների կողմից առաջարկվող ուսումնական ձեռնարկը կօգնի անասնաբուժական բժշկագիտության ֆակուլտետի ուսանողությանը ճիշտ կողմնորոշվելու՝ մարսողական համակարգի հիվանդությունների բուժումը նշանակելիս:

Ձեռնարկում ընդգրկված են գործնականում հանդիպող մարսողական համակարգի համարյա բոլոր ոչ վարակիչ հիվանդությունները, յուրաքանչյուր բուժումից առաջ սեղմ բնութագրված է հիվանդությունը եւ բերված են տվյալ ախտահանության բուժման ամենաարդյունավետ դեղամիջոցների եւ դեղահանուրդների դեղատոմսերը:

Դրական գնահատելով ուսումնական ձեռնարկը՝ ցանկանում են կատարել մի քանի առաջարկներ:

1. Դիվանդյությունը բնութագրելիս ցանկալի է հարստացնել տեղեկատունները տվյալ ախտահանության առավել բնորոշ կլինիկական նշանների մասին:

2. Բացի կենդանիների անհատական բուժումից լավ կլիներ բերել օրինակներ նաև կենդանիների խմբային բուժման վերաբերյալ:

Գտնում են, որ Վ. Ս. Սաֆրազբեկյանի և Ա. Վ. Մանայանի «Գյուղատնտեսական կենդանիների մարսողական համակարգի ոչ վարակիչ հիվանդությունների բուժման դեղատոմսերի տեղեկատու» ուսումնական ձեռնարկը անհրաժեշտ է երաշխավորել տպագրության:

ԴԳԱ համաճարակաբանության եւ մակաբուժաբանության ամբիոնի, մակաբուժաբանության սեկտորի վարիչ, ա.գ.դ., պրոֆեսոր Յ. Զ. Նաղաշյան

ԿԱՐԾԻՔ

Վ. Մ. Սաֆրազբեկյանի, Ա. Վ. Մանասյանի «Գյուղատնտեսական կենդանիների մարսողական համակարգի ոչ վարակիչ հիվանդությունների բուժման համար» տեղեկագրի վերաբերյալ

Տեղեկագիրը նախատեսված է ՀԳԱ-ի անասնաբուժական բժշկագիտության ֆակուլտետի ուսանողների համար: Այն կազմված է ժամանակակից անասնաբուժական նվաճումների մակարդակով՝ հաշվի են առնված նաև բիոլոգիական այլ գիտությունների նվաճումները, հիվանդությունների ախտածնության եւ ախտորոշման բնագավառում:

Տեղեկագրում առանձին հիվանդությունների բուժման վերաբերյալ բերված են հակիրծ եւ նույնիսկ սպառիչ տվյալներ, որոնք, անշուշտ, ուսանողի համար շատ կարեւոր են:

Նեղինակներին հաջողվել է թրին հանձնել այն ամենը, ինչ հայտնի է գիտությանը մարսողական համակարգի բուժման եւ կանխարգելման համար:

Ուսումնական ծերնարկի տպագրությունը, անշուշտ, կդառնա ուսանողների, ինչպես նաև դասախոսների սեղանի գիրքը, իսկ պրակտիկ անասնաբույժի համար ամենամեծ նվերը:

Դաշվի առնելով վերոհիշյալը, նպատակահարմար է այն տպագրել եւ համարել մինչեւ այժմ գոյություն ունեցող դասագրերի, ուսումնական ծերնարկների շարքը:

Տեղեկագիրը նայրենի լեզվով հեղինակների առաջին փորձն է, որ եւ գովելի է, սակայն ինչպես բոլոր առաջին փորձերը, զերծ չէ բերություններից, որը սակայն եական ազդեցություն չի ունենա ծերնարկների բովանդակության եւթյան եւ կարեւորության վրա:

Դայաստանի գյուղ. գիտությունների ակադեմիայի
թղթակից անդամ,
պրոֆեսոր Կ. ԱԲԵԼՅԱՆ

ԿԱՐԾԻՔ

Վ. Մ. Սաֆրազբեկյանի, Ա. Վ. Մանասյանի «Գյուղատնտեսական կենդանիների մարսողական համակարգի ոչ վարակիչ հիվանդությունների բուժման համար» տեղեկագրի վերաբերյալ

ԴԴ կառավարության որոշումներում որոշակի տեղ են գրադեցնուն գյուղատնտեսության հետագա զարգացմանը նվիրված հեռանկարային պլանները, որոնցում մասնավորապես ուշադրություն է դարձվուն կենդանիների հիվանդությունների ախտորոշման, բուժկանխարգելիչ նիջոցառումների անցկացման եւ գլխաթանակի պահպանման, վերաբերադրման հարցերին: Այդ իսկ պատճառով մայրենի լեզվով ուսումնական ծերնարկներ ունենալը կնպաստի վերոհիշյալ խնդիրների լուծմանը: Այս խնդիրի արդիականությունը բխում է նրանից, որ կենդանիների հիվանդությունների հասցրած տնտեսական վնասները հասնուն են հսկայական չափերի, իսկ այսօրվա բուիի ուսանողը, վաղվա անասնաբույժը գրկված է մայրենի լեզվով դասագրքեր եւ ծերնարկներ ունենալու հնարավորությունից: Դետեւաբար, ԴԳ ակադեմիայի անասնաբուժական բժշկագիտության ֆակուլտետի թերապիայի ամբիոնի պրոֆեսորադասախոսական անձնակազմի կողմից կազմված տեղեկատուն՝ «Գյուղատնտեսական կենդանիների մարսողական համակարգի ոչ վարակիչ հիվանդությունների բուժման դեղատոնմերը», որը ընդգրկում է ծրագրային նյութը, նպատակահարմար է տպագրման եւ հրատարակման, քանզի պահանջը դրա նկատմամբ շատ մեծ է: Տեղեկատուն գրված է գրագետ, մատչելի եւ անպաճույն:

ԳԱԱ կենդանաբանության ինստիտուտի փոխտնօրեն,
բաժնի վարիչ, ավագ գիտաշխատող
Գ. Վ. ԲՈՅԱՆՉՅԱՆ

ԲԵՐԱՆԻ ԽՈԽՈՉԻ ԼՈՐՁԱԹԱՂԱՆԹԻ ԲՈՐԲՈՔՈՒՄ
STOMATITIS
СТОМАТИТ

Առաջին հերթին անհրաժեշտ է ուշադրություն դարձնել ատամների մաշվածության վեա. Կերակրաբաժնից հանել լորձաթաղանթը գրգռող եւ վնասվածք առաջացնող կոպիտ կերը: Եթե լորձաթաղանթի վրա կան մեռած հյուսվածքներ, ապա պետք է դրանք հեռացնել հերձակով (ախնցել): Կամ այլ գործիքներով: Կենդանիներին տալ փափուկ կեր խոտ, սենաժ, վարսակի շփոր: Ցուրաքանչյուր կերակրումից հետո բերանի խոռոչը ցողել հետեւյալ դեղամիջոցներով:

1.	Rp.:	Sol. Acidi borici 3% - 300.0
D.S. Կովի բերանի խոռոչը ցողելու համար:	11.	Rp.:	Aquaæ destillatae 300.0
M.D.S. Խոզի բերանի խոռոչը ցողելու համար:
Tincturae Iodi 5.0
Glycerini 35.0
2.	Rp.:	Sol. Protargoli 2% - 100.0
D.S. Խոզի բերանի խոռոչը ցողելու համար:	12.	Rp.:	Sol. Natrii hydrocarbonatis 3% - 400.0
D.S. Ցողել խոզի բերանի խոռոչը:
3.	Rp.:	Sol. Cupri sulfatis 1% - 300.0
D.S. Զիու բերանի խոռոչը ցողել օրը 3 անգամ:	13.	Rp.:	Infusi flor. Chamomillæ 10.0 - 100.0
Infusi foliorum Salviae 15.0 - 150.0
M.D.S. Բերանի խոռոչի ողողման համար:
4.	Rp.:	Liq. Burovi 50.0
Ag. destillatae 150.0
MD. S. Զորթին: Ցողել բերանի լորձաթաղանթը :	14.	Rp.:	Solutionis Argenti nitratis 0.5% - 300.0
Da in vitro nigro.
S. Բերանի խոռոչի ողողման համար:
5.	Rp.:	Sol. Hydrogenii peroxydi 1% - 500.0
D.S. Ոչխարի բերանի խոռոչը ցողել օրը 3-4 անգամ:	15.	Rp.:	Boracis 4.0
Aquaæ destillatae 200.0
6.	Rp.:	Kalii hypermanganatis 0.5
Aquaæ destillatae 500.0
M.f. solutio	16.	Rp.:	M.D.S. Ողողել բերանի խոռոչը:
Sol. Natrii chloridi 2% - 300.0
7.	Rp.:	Zinci sulfatis 0.5
Aquaæ destillatae 200.0
M.D.S. Կովին, բերանի խոռոչի ողողման համար,
օրը 3-4 անգամ:	17.	Rp.:	D.S. Ցողել խոճկորի բերանի խոռոչը,
օրական 3 անգամ:
Sol. Gramicidini 0.05% - 300.0
8.	Rp.:	Sol. Creolini 0.5% - 200.0
D.S. Շան բերանի խոռոչը ցողելու համար:	18.	Rp.:	D.S. Բսել շան լնդերին, օրը 3 անգամ, 4 օր անընդմեջ:
Sol. No-spa 2% - 2.0
9.	Rp.:	Solutionis Acidi tannici 0.5% - 300.0
D.S. Զիու բերանի լորձաթաղանթը ցողելու համար:	19.	Rp.:	D.T.d N6 in ampullis
S. Անդմկանային, օրը 3 անգամ, 1-ական ամպուլ:
10.	Rp.:	Aluminis 6.0	20.	Rp.:	Sol. Iodi spirituosae 5% - 20.0
Glycerini 50.0
Olei Vaselini 10.0
			21.	Rp.:	M.D.S. Բսել ձիու լնդերի եւ շրջումբների խոցերին
(փափուկ խոզանակով), օրը 3 անգամ, 5 օր անընդմեջ:
Sol. Furacilini 0.02% - 200 ml
			22.	Rp.:	D.S. Զիու բերանի լորձաթաղանթը ցողելու համար:
Solutionis Albargini 2% - 300.0
D.S. Բսել բերանի խոռոչի խոցերին:

23.	Rp.:	Infusi foliori Salviae 400.0 D.S. Ողողել բերանի խոռոչը, օրական 3-4 անգամ:	29.	Rp.:	Collargoli 2.0 Sacchari Lactici 25.0 M.f. pulvis
24.	Rp.:	Solutionis Lysoli 0.5% - 400.0 D.S. Ողողել ծիռ բերանի խոռոչը օրական 3-4 անգամ:	30.	Rp.:	D.S. Ներփշել շան ըմպանի լորձաթաղանթին: Morphini hydrochloridi 0.3 Pilocarpini hydrochloridi 0.05 Aquaee destillatae 5.0 M.f. solutio. Sterilisetur
25.	Rp.:	Chinosoli 1.0 Aq. destillatae ad 100 ml M.D.S. Արտաքին, ցողել լորձաթաղանթը:			D.S. Զիուն ենթամաշկային, կրկնել 3 օրվա ընթացքում:
26.	Rp.:	Acidi borici 5.0 Aq. Menthae 20 ml Aq. destillatae ad 200 ml M.D.S. Արտաքին, ցողել բերանի լորձաթաղանթը:	31.	Rp.:	Codeini phosphalatis 0.4 Apromorphini hydrochloridi 0.015 Sirupi simplicis 15.0 Aquaee destillatae 200.0 M.D.S. Շանը՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 1 ճաշի գոլով:
27.	Rp.:	Althacridini lactatis 0.1% - 200 ml D.S. Արտաքին, քսել լորձաթաղանթին:	32.	Rp.:	Sol. No-spa 2% 2.0 D.t.d. N6 in ampullis S. Շանը՝ ներմկանային, օրական 2 անգամ 1-ական ամպուլ:
28.	Rp.:	Acidi borici 1.0 Acidi salicylici 5.0 Zinci oxydi 25.0 Talcii 50.0 M.f. pulvis D.S. Արտաքին, փշել բերանի խոռոչի խոցային ստոմատիտի դեպքում:	33.	Rp.:	Caps. Surnamedi 250.0 D.t.d. N6 S. Շանը՝ ներքին, առաջին օրը օրական 2-ական ամպուլ, իսկ 2 օրից հետո 5 օր անընդմեջ 1-ական ամպուլ՝ 1 ժամ կերակրելուց առաջ:
			34.	Rp.:	Streptocidi Natrii salicylatis ana 6.0 M.f. pulvis D.t.d. N12 S. Զիուն ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի:
			35.	Rp.:	Spiritus Sinapis 250.0 D.S. Կովին արտաքին, շփել ըմպանի հատվածը:
			36.	Rp.:	Streptocidi solubilae 5.0 Sol. Glucosae 20% - 300.0 M.f. solutio sterilisata! D.S. Զիուն ներերակային,

ԸՄՊԱՆԻ ԲՈՐԲՈՔՈՒՄ (ՖԱՐԻՆԳԻՏ) PHARINGITIS ՓԱՐԻՆԳԻՏ

Յիվանդ կենդանիներին մեկուսացնել եւ տեղափոխել միջանցիկ քամիներից գուրք, տաք անասնաշենքեր: Ապահովել տաք ջրով, փափուկ եւ դյուրամարս կերով:

Ընպանի հատվածին դնել տաք փաթաթաներ, կիրառել դիաբերմիա, ուլտրամանուշակագույն ճառագայթների արհեստական աղբյուրներ (Սինինի լամպ, սուլուքս), մերսել կամֆորայի յուտով, կատարել ինհալյացիա ախտահանիչ դեղանյութերով:

Յիվանդության բարդացումների դեպքում (բրոնխոպնեմոնիա) օգտագործել հետեւյալ դեղամիջոցները

37. Rp.: **միանված ներարկման համար:**
 Acidi tannici
 Acidi salicylici
 Camphorae ana 5.0
 Amyli tritici 40.0
 M.f. pulvis
 D.S. Ներփել ըմպանի խոռոչք, օրական 2 անգամ:
38. Rp.: Sol. Zinci chloridi 5% - 500.0
 D.S. Կովի ըմպանը ցողելու համար:
39. Rp.: Sol. Natrii salicylatis 10% - 100.0
 Sterilisetur!
 D.S. Ներերակային:
40. Rp.: Argenti nitratis 2% - 500.0
 D.S. Կովի ըմպանը ցողել օրական 2 անգամ:
41. Rp.: Aethacridini lactatis 0.2% - 500.0
 D.S. Չիու ըմպանը ցողել ռետիննե
 խորովածի օգնությամբ, օրական 2 անգամ:
42. Rp.: Sol. Lugoli cum glicerino 20.0
 D.S. Շան ըմպանին եւ նշագեղձերին քսել փափուկ
 խոզանակով:
43. Rp.: Sol. Iodi spirituosa 5% - 15.0
 Glycerini 60.0
 M.D.S. Չիուն՝ քսել ըմպանի հատվածին:
44. Rp.: Benzylpenicillini-natris 500 000ԱՍ
 D.t.d. N30 in flac.
 S. Չիուն ներերակային, ներարկել
 0.5%-անոց նովոկայինի լուծույթով,
 1000000 ԱՍ օրական 3 անգամ, 5 օր շաբունակ:
45. Rp.: Streptomycini sulfatis 1000000 ԱՍ
 D.t.d. N30 in flac.
 S. Չիուն ներմկանային, ներարկել նովոկայինի 0.5%-ի
 լուծույթով, օրական 3 անգամ 1000000 ԱՍ:
46. Rp.: Oxytetracyclini hydrochloridi 100000 ԱՍ
 D.t.d. N10 in flac.
 S. Մտրուկին ներմկանային,
 ներարկել նովոկայինի 2%-անոց լուծույթով,

47. Rp.: օրական 2 անգամ 100000 ԱՍ, 5 օրվա ընթացքում:
 Susp. Sporidexi - 60.0
 D.S. Ներփին 5-10 մլ, օրական 3-4 անգամ:

ԿԵՐԱԿՐՎՈՂԻ ԲՈՐԲՈՔՈՒՄ OESOPHAGITIS ВОСПАЛЕНИЕ ПИЩЕВОДА

Կերակրափողի հիվանդությունները հազվադեպ են պատահում: Ավելի հաճախ հիվանդանում են խոզերը, տավարը եւ ծիերը: Բորբոքային պրոցեսը մեղմելու նպատակով պետք է խմեցնել սառը ջուր, դնել սառուցի կտորներով թրոցներ:

48. Rp.: Morphini hydrochloridi 0.4
 Aquae destillatae 5.0
 M.f. sol. Sterilisetur!
 D.S. Չիուն ենթամաշկային:
49. Rp.: Aluminis 0.5% - 500.0
 D.S. Չիուն՝ բերանի խոռոչը եւ կերակրափողը
 ցողելու համար, օրական 2 անգամ:
50. Rp.: Tannini 1.0
 Mucilaginis seminis Lini 150.0
 M.D.S. Չիուն ներփին:
51. Rp.: Argenti nitratis 1.0
 Aquae destillatae 1000.0
 M.f. solutio.
 D.S. Չիուն ցողել կերակրափողի լորձաթաղանթը:
52. Rp.: Sol. Ichthyoli 1% - 1000.0
 D.S. Տավարին ներփին, օրական 0.5 բաժակ, 4 անգամ:
53. Rp.: Sol. Omnoponi 1% - 1.0
 D.t.d. N4 in ampullis
 S. Շանը ենթամաշկային,
 1 մլ առավոտյան եւ երեկոյան:
54. Rp.: Sol. Kalii hypermanganatis 0.05% - 200.0
 D.S. Խոճկորին ներփին,
 օրական 1/4 բաժակ, 4 անգամ:

55.	Rp.:	Sol. Lysoli 0.5% - 1000.0 D.S. Զիուն՝ ներքին, 0.5 բաժակ, օրական 4 անգամ՝ ռետինե շիշ միջոցով:	64.	Rp.:	D.S. Տավարին՝ ենթամաշկային: Atropini sulfatis - 0.025 Aquaee destillatae - 5.0 M.f. sol. Sterilisetur!
56.	Rp.:	Tincturae Opii simpl. - 25.0 D.S. Զիուն՝ ներքին, մեկ շիշ ջրի հետ:	65.	Rp.:	D.S. Զիուն՝ ենթամաշկային: Sol. Calcii chloridi 10% - 10.0 D.t.d. N10 in ampullis S. Երինցին՝ ներերակային, օրական 1 անգամ 30 մլ:
57.	Rp.:	Chlorali hydrati - 30.0 Mucilag. Gummi arabici - 200.0 M.D.S. Զիուն՝ ներմուծել ուղիղ աղիքով:	66.	Rp.:	Natrii bromidi Kalii bromidi ana - 5.0 M.f. pulvis D.t.d. N30 S. Զիուն՝ օրական 1 փոշի, 2 անգամ:
58.	Rp.:	Aquaee chloroformij - 300.0 D.S. Տավարին՝ ներքին, նիանվազ:			
59.	Rp.:	Sol. Tannini 0.5% - 300.0 D.S. Շանթ՝ ներքին, օրական 4 անգամ մեկ ճաշի գոյալով լցնել բերանի խոռոչը:			

ԿԵՐԱԿՐԱՓՈՂԻ ԶՂԱՋՈՒԹՅՈՒՆ OESOPHAGOSPASMUS СПАЗМЫ ПИЩЕВОДА

Տավարի ցաւերը մեղմելու նպատակով նշանակում են ատրոպային, պլատիֆիլին, քլորալիիդրատ, մորֆին եւ քլորոֆորոմի ջուր:

60.	Rp.:	Chlorali hydrati - 30.0 Mucilagini gummi arabici - 250.0 M.D.S. Տավարին՝ ներմուծել ուղիղ աղիքով:
61.	Rp.:	Morphini hidrochloridi - 0.3 Aquaee destillatae - 5.0 M.f. sol. Sterilisetur!
62.	Rp.:	D.S. Զիուն՝ ենթամաշկային: Kalii bromidi - 45.0 Pul. radicis Althaeae et Aquaee fontana q.s. ut fiat boli N3 D.S. Զիուն՝ ներքին, օրական 1-ական բոլուս
63.	Rp.:	Platiphylliini hydrotartratis - 0.025 Aquaee destillatae - 5.0 M.f. solutio. Sterilisetur!

ԿԵՐԱԿՐԱՓՈՂԻ ՊԱՐԱԼԻԿ PARALYSIS OESOPHAGI ПАРАЛИЧ ПИЩЕВОДА

Կուտակված կերը անհրաժեշտ է դուրս հանել մերսման միջոցով կամ գոնդով կրել դեպի ստամոքս: Յիկանոյ կենդանիներին կերակրել փափուկ, ոյլուրամարս կերով: Պարբերաբար կիրառել էլեկտրաբերապիհա, ֆարաղիգացիա, էլեկտրավիբրացիա նշանակելով ստրիխնին եւ վերատրին:

67.	Rp.:	Strychnini nitrat 0.1 Aq. destillatae 10.0 M.f. solutio. Sterilisetur!
68.	Rp.:	D.S. Զիուն՝ ենթամաշկային, օրական 2 մլ: Veratrini 0.03 Spiritus Vini rectificati 5.0 M.D.S. Տավարին՝ ենթամաշկային:
69.	Rp.:	Olei Vaselini 80.0 D.S. Ներքին, 2 ճաշի գոյալ, օրական 2 անգամ:

ԿԵՐԱԿՐԱՓՈՂԻ ԽՑԱՆՈՒՄ
OBTURATIO OESOPHAGI
ЗАКУПОРКА ПИЩЕВОДА

Կերակրափողի խցանումը օտար մարմիններով հաճախ հանդիպում է տավարի և հազվադեպ՝ մասկերների մոտ: Եթե խցանող նյութը գտնվում է պարանոցի միջին և վերջին հատվածում, ապա այդ դեպքում պետք է կերակրափողի մեջ լցնել բուսական ծեր կամ վագելիի յուղ և կերակրափողի հատում գոնիի միջոցով օտար մարմինը աստիճանաբար ներմղել դեպի նախաստանոքը: Դակառակ դեպքում անհրաժեշտ է ձախ կողմից կտրել կերակրափողը և հեռացնել օտար մարմինը: Լավ արդյունքի են հասնում, եթե պարանոցի հատվածի կերի խտացման տեղում դնում են տաք կոմպրես կամ տաքացրած խաչի, որոնք հեշտացնում են կերագնդի շարժումները:

70. Rp.: Sol. Chlorali hydrati steril. 5% - 200.0
 D.S. Չիուն՝ ներերակային, օտար մարմինը
 դեպի ստամոքս ներմղելուց առաջ:
 71. Rp.: Sol. Novocaini 0.5% - 200.0
 D.S. Տավարին՝ ներքին, տալ կերակրափողի
 գոնիի միջոցով՝ օտար մարմինը դեպի ստամոքս
 ներմղելուց առաջ:
 72. Rp.: Sol. Papaverini hydrochloridi 2% - 2.0
 D. in ampullis
 S. Շանը՝ ենթամաշկային, օտար մարմինը
 համելուց առաջ:
 73. Rp.: Sol. Atropini sulfatis 0.1% - 1.0
 D.t.d. N10 in ampullis
 S. Տավարին՝ ենթամաշկային, միանվագ
 օտար մարմինը ստամոքս ներմղելուց առաջ:
 74. Rp.: Sol. Platypyllini hydrotartratis 0.2% - 1.0
 D.t.d. N10 in ampullis
 S. Տավարին՝ ենթամաշկային, միանվագ:
 Օտար մարմինը կերակրափողից հանելուց առաջ:
 75. Rp.: Olei Vaselini - 200.0
 D.S. Տավարին՝ ներմուծել կերակրափողի
 մեջ գոնիի միջոցով՝ օտար մարմինը հանելուց առաջ:

76. Rp.: Sol. Aminazini 2.5% - 1.0
 D.t.d. N6 in ampullis
 S. Տավարին՝ ենթամաշկային:
 Ներարկել 100 մլ ախտահանված գյոււկոզայի 40%
 լուծույթի հետ, միանվագ, օտար մարմինը
 հեռացնելուց առաջ:
 77. Rp.: Sol. Novocaini 3% - 200.0
 Sterilisetur!
 D.S. Տավարին՝ ենթամաշկային,
 կերակրափողի խցանված հատվածում:
 Plantaglucidi - 50.0
 D.S. Շանը՝ ներքին, 1 թյի գոյալ, օրական 2-3 անգամ
 1/4 բաժակ գոլ ջրով, կերակրելուց առաջ:

ՆԱԽԱՍՏԱՄՈՔՍՆԵՐԻ ՀԻՊՈՏՈՆԻԱ
HYPOTONIA RUMINIS, RETICULI ET OMASI
ГИПТОНОНИЯ ПРЕДЖЕЛУДКОВ

Անհրաժեշտ է վերականգնել նախաստանոքսների աշխատանքը: Կերից առաջացած հիպերտոնիան սովորաբար հեշտ է բուժվում: Ձախ սովակոսից կատարել պսուտակածել մերսում, որը կրկնել օրական 2-4 անգամ: Նախաստանոքսները կարելի է գրգռել սառը հոգնայի միջոցով:

Ներքոինշյալ դեղորայքի օգտագործումը խթանում է նախաստանոքսների ֆունկցիան:

79. Rp.: Resorcini 8.0
 D.S. Տավարին՝ ներքին միանվագ:
 80. Rp.: Physostigmini salicylatis 0.06
 Pilocarpini hydrochloridi 0.2
 Aq. destillatae sterilisatae 10.0
 M.D.S. Տավարին՝ ենթամաշկային,
 2 անգամ ներարկելու համար:
 81. Rp.: Rhizomatis Veratri albi pulverati 5.0
 Tartari stibiasi 2.0
 Infusi foliorum Chamomillae ex 15.0-400.0

	M.D.S. Տավարին՝ ներքին միանվագ:		ընդունման համար:
82.	Rp.: Tincturae Veratri albi 12.0	93.	Rp.: Natrii chloridi
	D.S. Տավարին՝ մեկ բաժակ ջրով, միանվագ:		Natrii sulfatis 200.0
83.	Rp.: Magnesii sulfatis 40.0		M.D.S. Տավարին՝ ներքին, օրական 2 անգամ,
	D.S. Ոչխարին՝ ներքին, մեկ բաժակ ջրով:		2-ական ճաշի գոյալ:
84.	Rp.: Aloes pulverati 30.0	94.	Rp.: Coffeini-natrii benzoatis 2.0
	Magnesii sulfatis 250.0		Natrii chloridi - 30.0
	M.D.S. Տավարին՝ ներքին, 2 լիսոր ջրի հետ:		Sol. Glucosi 20% - 300.0
85.	Rp.: Solutionis Carbacholini 0.1% 3.0		M.f. solutio. Sterilisetur!
	Sterilisata!		D.S. Տավարին՝ ներերակային,
	D.S. Տավարին՝ ենթամաշկային, մեկ անգամ ներարկելու համար:		մեկ անգամ ներարկելու համար:
86.	Rp.: Spiritus Vini 40° - 400.0	95.	Rp.: T-rae Strychni - 30.0
	D.S. Տավարին՝ ներքին, 2 անգամ ընդունման համար, օրվա ընթացքում:		D.S. Տավարին՝ ներքին, մեկ թեյի գոյալ,
87.	Rp.: Salis Carolini factitii pulverati - 400.0	96.	Rp.: Herbae Absinthii pulverati - 150.0
	Herbae Absinthii pulverati - 130.0		D.S. Տավարին՝ օրական 2 ճաշի գոյալ:
	M.D.S. Տավարին՝ ներքին, օրական 3 անգամ, 2 ճաշի գոյալ:	97.	Rp.: Strichnini nitritis - 0.05
88.	Rp.: Acidi hydrochloridi diluti - 300.0		Aq. destillatae - 10.0
	D.S. Տավարին՝ 1 ճաշի գոյալը լուծել 3 լ ջրում եւ տալ օրական 2 անգամ:		M.f. solutio. Sterilisata
89.	Rp.: Rhizomatis Veratri albi pulverati - 5.0		D.S. Տավարին՝ ենթամաշկային:
	Aloes pulverati - 20.0	98.	Rp.: T-rae Veratri albi - 10.0
	Mucilaginis seminis Lini 200.0		D.S. Տավարին՝ Մերքին: Միանվագ, 1 շիշ ջրի հետ:
	M.D.S. Տավարին՝	99.	Rp.: Sol. Proserini 0.05% - 1.0
90.	Rp.: Pilocarpini hydrochloridi 0.3		D.t.d. N10 in ampullis
	Aqua destillatae 5.0		S. Տավարին՝ ենթամաշկային, միանվագ:
	M.f. solutio. Sterilisetur!		
	D.S. Տավարին՝ ենթամաշկային միանվագ օգտագործման համար:		
91.	Rp.: Formalini 15.0		
	D.S. Տավարին՝ ներքին:		
92.	Rp.: Ichthyoli 15.0		
	Aq. fontanae 300.0		
	M.D.S. Տավարին՝ ներքին, մեկ անգամ		

ԿՏՐԻՉԻ ԳԵՐԼՑՈՒՄ
DILATATIO RUMINIS
ՊԵՐԵՊՈԼԱՆԵՒՆԻ ՐՅԵԼԸ

Նախաստամոքսների կծկումները աշխուժացնելու համար գոգոռում
են լեզվի արմատը կամ ընպանը: Լավ արդյունքի են հասնում կտրիչի
ձախ կողմի հատվածում 5-10 րոպե տեւողությամբ պառուտակաձեւ մեր-
սում կատարելիս: Եթե ներքոհիշյալ դեղամիջոցները չեն կատեցնում հի-

Վանդության գարզացումը, պետք է պահպանել սրտանոթային համակարգի գործունեությունը, ներարկել կոփեխն (3-5 գ), կատարել կտրիչի կտրվածք եւ դուրս բերել պարունակությունը:

100. Rp.: *Tincturae Strychni* 8.0
D.S. Տավարին ներքին, միանվագ, մեկ շիշ ջրի հետ:
101. Rp.: *Creolini* 6.0
D.S. Տավարին ներքին, միանվագ մեկ շիշ ջրով:
102. Rp.: *Spiritus Vini rectificati* 150.0
Aq. destillatae 250.0
M.D.S. Տավարին ներքին, մեկ շիշ ջրով:
103. Rp.: *Pilocarpini hydrochloridi* 0.04
Aqua destillatae 5.0
M.f. solutio. Sterilisetur!
D.S. Տավարին ներամաշկային, միանվագ օգտագործման համար:
104. Rp.: *Tincturae Veratri* 15.0
D.S. Տավարին ներքին, 2 անգամ ընդունման համար:
105. Rp.: *Pulveris rhizomatis Veratri albi*
Tartari stibialis 4.0
M.f. pulvis
D.S. Տավարին ներքին, մեկ շիշ ջրի հետ:
106. Rp.: *Rhisomatis Veratri albi pulverati* 20.0
Herbae Absinthii pulverati 100.0
Natrii sulfatis 200.0
M.f. pulvis
Dividae in partes aequales N3
D.S. Տավարին ներքին, օրական մեկ փոշի:
107. Rp.: *Salis Carolini factitiae* 200.0
D.S. Տավարին ներքին, մեկ լիտր ջրի հետ,
2 անգամ ընդունման համար:
108. ~ Rp.: *Coffeini-natrii benzoatis* - 3.0
Natrii chloridi - 30.0
Sol. Glucosi 20% - 300.0
M.f. solutio steril.
D.S. Տավարին ներերակային, միանվագ:

109. Rp.: *Rhizomatis Veratri pulv.* - 5.0
Radicis Gentianae pulv. - 10.0
Magnesii sulfatis - 75.0
M.f. pulvis
D.t.d. N2
S. Տավարին ներքին, օրական մեկ փոշի:

ԿՏՐԻՉԻ ՓԵՎՆՔ TYMPANIA RUMINIS ТИМПАНИЯ РУБЦА

Բուժումը պետք է նպատակ ունենա դրանց վերացնելու, փրանքի առաջացման պատճառները, զագերի գոյացումը կանխելու, ինչպես նաև դուրս բերելու ուղղությամբ: Գաղերի հեռացումը կատարվում է զոնդահարման եւ կտրիչի մերսման միջոցով, որոնք պետք է ուղեկցվեն բխողների արագացմամբ:

Ցանկալի է փոխել կենդանու դիրքը այնպես, որ առջեւի վերջավկրությունները լինեն 15 սմ բարձր, որպեսզի թոքերն ազատվեն ճնշումից: Բացի դրանից, պետք է լեզուն ընդմիջումներով ձգել դուրս եւ բաց թոռնել, միաժամանակ ծախ կրողմից բռունքը պեղմել կտրիչը:

Բխողներ առաջացնելու նպատակով ձախ սովափոսում 5-10 րոպե տեւողությամբ կատարել պատուակածել մերսում:

110. Rp.: *Creolini* 20.0
D.S. Տավարին ներքին, 1 շիշ ջրի հետ:
111. Rp.: *Magnesii sulfatis* 300.0
Aloes pulverati 25.0
M.D.S. Տավարին ներքին, խառնել 1.5 լիտր ջրի հետ:
112. Rp.: *Formalini* 30.0
D.S. Տավարին ներքին, 2 լիտր ջրի հետ:
113. Rp.: *Tympanoly* 20.0
D.S. Տավարին ներքին, միանվագ 2 լիտր ջրի հետ:
114. Rp.: *Sicadeini* 50.0
D.S. Տավարին ներքին, խմեցնել 1.5 լիտր ջրի հետ:
115. Rp.: *Mentholi* 2.0

		Spiritus aethylici 100.0 Aq. fontanae ad 1000.0 M.D.S. Տավարին ներքին, միանվագ, զոնդի միջոցով:		M.D.S. Տավարին ներքին, 1 անգամ ընդունած համար զոնդի միջոցով: Sol. Ichthyoli 1% - 150.0 Spiritus aethylici - 20.0 M.D.S. Ոչխարին ներքին, 1 անգամ ընդունած համար՝ զոնդի միջոցով:	
116.	Rp.:	Acidi hydrochloridi diluti 100.0 Sol. Natrii chloridi 1% 4000.0 M.f. solutio D.S. Ռորին ներքին, օրական 2 անգամ 1-ական բաժակ, նախան կերակրելը:	124.	Rp.:	
117.	Rp.:	Ichthyoli 15.0 D.S. Տավարին ներքին, մեկ շիշ ջրի հետ:	125.	Rp.:	Magnesii oxydi - 20.0 D.S. Տավարին ներքին, մեկ անգամ ընդունած համար՝ 1 լիտր գոլ ջրի հետ:
118.	Rp.:	Naphthalani 30.0 Saponis viridis 1.0 Aq. fontanae 500.0 M.f. emulsia. D.S. Ոչխարին միանվագ ներքին:	126.	Rp.:	Sol. Ichthyoli 0.5% - 200.0 D.S. Ռորին ներքին, մեկ անգամ ընդունած համար, զոնդի միջոցով:
119.	Rp.:	Ichthyoli 15.0 Spiritus Vini 150.0 Acidi lacticci 10.0 Aq. fontanae 1000.0 M.D.S. Տավարին ներքին, միանվագ:	127.	Rp.:	Carbonis ligni pulveratii - 10.0 D.S. Ռորին ներքին:
120.	Rp.:	T-rae Strychni 5.0 Ichthyoli 15.0 Aq. fontanae 1000.0 M.D.S. Տավարին ներքին, միանվագ:	128.	Rp.:	Sol. Jodi spirituosae 5% - 20.0 D.S. Կովին ներքին գագերը հեռացնելուց հետո:
121.	Rp.:	Resorcini 15.0 Naphthalani 5.0 Creolini 15.0 M.D.S. Տավարին ներքին:			
122.	Rp.:	Ol. Terebinthinae 5.0 Spiritus aethylici 10.0 Aq. fontanae ad - 200.0 M.D.S. Ոչխարին ներքին, մեկ անգամ ընդունած համար, զոնդի միջոցով, գագերը հեռացնելուց հետո:	129.	Rp.:	Natrii hydrocarbonatis Calcii hydrocarbonatis Magnesii oxydi aa 25.0 M.f. pulvis D.t.d. N5 S. Ռորին ներքին, օրական 1 փոշի, 1 լիտր ջրի հետ,
123.	Rp.:	Ol. Helianthi - 300.0 Sol. Ammonii caustici 1% - 100.0			

**ԿՏՐԻՉԻ ՊԱՐԱԿԵՐԱՏՈՅ
PARAKERATOSISI RUMINIS
ПАРАКЕРАТОЗ РУБЦА**

Եիմնականում իիվանդանում են հորթերը: Կերաբաժնի ռացիոնի մեջ պետք է ավելացնել իիմնականում կանաչ խոտ, սենաժ եւ ծղոտ: Բացի այդ, ցանկալի է ռացիոնի մեջ ավելացնել վիտամիններ A եւ D3, սիրոֆլավին, տետրավիտ:

Կտրիչում կուտակված կարնաբրուն մասնակի չեղոքացնելու նպատակով ներմուծել նատրիումի եւ կալցիումի իիդրոկարբոնատներ, ինչպես նաև մագնեզիումի օքսիտ:

129. Rp.: Natrii hydrocarbonatis
Calcii hydrocarbonatis
Magnesii oxydi aa 25.0
M.f. pulvis
D.t.d. N5
S. Ռորին ներքին, օրական 1 փոշի, 1 լիտր ջրի հետ,

- 5 օր անցնեց:
130. Rp.: *Faecis medicinalis* 5.0
Natrii hydrocarbonatis 10.0
M.i. pulvis
D.t.d. N20
S. Յորքին ներքին, օրական 2 անգամ 1-ական փոշի:
131. Rp.: *Sol. Trivitamini oleosae steril* 20.0
D.S. Յորքին ներմկանային, 5 մլ. օրական:
132. Rp.: *Dradae Riboflavinii* 0.01
D.t.d. N20
S. Յորքին ներքին, օրական 2 անգամ, 2-ական դրաժմ:
133. Rp.: *Vicasoli* 0.01
D.t.d. N20 in tabul.
*S. Շամը ներքին, մեկական հար, օրական 2 անգամ,
 կաթի հետ:*
134. Rp.: *Vicalini in tabul. N100*
*D.S. Շամը ներքին, 2 հար, օրական 3 անգամ,
 կաթի հետ:*
135. Rp.: *Magnesii oxydi* 1.0
D.t.d. N20
*S. Յորքին ներքին, 1 փոշի օրական 2 անգամ,
 կաթի հետ, 10 օրվա ընթացքում:*
136. Rp.: *Bismuthi subnitritas* 3.0
D.t.d. N10
*S. Յորքին ներքին, 1 փոշի, օրական 2 անգամ, 5 օր,
 կերակրելուց առաջ:*
137. Rp.: *Sol. Vikasoli 1% 1.0*
D.t.d. N10 in ampullis
*S. Խոճկորին ներմկանային, 1 ամպուլ,
 օրական 2 անգամ, 5 օրվա ընթացքում:*

ՏՐԱՎՄԱՏԻԿԻ ՈԵՏԻԿՈՒԼԻՏԻՍ ԵՎ ՈԵՏԻԿՈՒԼՈՊԵՐԻՏՈՆԻՏԻՍ

RETICULITIS ET RETICULOPERITONITIS TRAUMATICA

ТРАВМАТИЧЕСКИЙ РЕТИКУЛИТ И РЕТИКУЛОПЕРИТОНИТ

Բուժումը պետք է լինի կոնսերվատիվ եւ սիմպտոմատիվ: Առաջին հերթին կենդանուն տալ հանգիստ, ցավերը մեղմացնելու նպատակով նշանակել դեղամիջոցներ, որոնք բուլացնում են ռումինացիան: Բավարար չափով ապահովել ֆափուկ կերով, խոտով, շփորով (թնիկց եւ մանրացրած հատիկային կերից), լորձային եւ պատող հեղուկներով:

Կանխարգելման համար օգտագործել մագնիսական օդակ (Մելիքսերյան, 1964), մագնիսական որսիչ (Մելիքսերյան, Ջարությունյան, 1974) եւ մագնիսական թակարդ (Ջարությունյան, 1999, 2000):

138. Rp.: *Olei Helianthi*
Olei Ricini 100.0
D.S. Կովին ներքին, միանվագ:
139. Rp.: *Infusi flor. Chamomillae* 50 - 1000.0
Ichthyoli 30.0
Spiritus Vini rectificati 100.0
*M.D.S. Կովին ներքին,
 2 անգամ օգտագործման համար:*
140. Rp.: *Olei Lini* 200.0
D.S. Կովին ներքին, միանվագ:
141. Rp.: *Coffeini-natrii benzoatis* 2.0
Natrii chloridi 30.0
Solutionis Glucosi 20% 300.0
M.f. solutio steril.
D.S. Կովին ներերակային, միանվագ:
142. Rp.: *Coffeini-natrii benzoatis* 2.0
Solutionis Glucosi 20% 300.0
M.f. solutio steril.
D.S. Կովին ներերակային միանվագ ներարկման

- համար:Անհրաժեշտության դեպքում
3 օր հետո կրկնել:
143. Rp.: Solutionis Analgini 50% 2.0
D.t.d. N15 in ampullis
S. Կովին ներմկանային, օրական 10 մլ.
144. Rp.: Spiritus aethylici 50.0
Aquaee fontanae 300.0
M.D.S. Կովին ներքին, միանվագ:
145. Rp.: Norsulfazoli 5% 500 ml
D.S. Տավարին ներքին զռնի միջոցով,
ցողել կերակրավողի լորձաթաղանթը:
146. Rp.: Phthalazoli 20.0
D.t.d. N12
S. Տավարին ներքին, օրական 3 անգամ,
1-ական փոշի:
147. Rp.: Coffeini-natrii benzoatis 2.0
Hexamethylentetramini 6.0
Sol. Glucosi 20% 300.0
M.f. solutio steril.
D.S. Կովին ներերակային, միանվագ:
148. Rp.: Sol. Natrii chloridi steril 10% 250.0
D.S. Կովին ներերակային, միանվագ:
149. Rp.: Chinosoli 2.0
Paraffini 100.0
M.D.S. Կովին ներքին, միանվագ, 2 լիտր կարի հետ:
150. Rp.: T-rae Opii 60.0
D.S. Կովին ներքին, օրական 2 անգամ:
151. Rp.: Magnesii sulfatis 200.0
D.S. Կովին ներքին, լուծել 1 լիտր ջրի մեջ եւ խմեցնել
միանվագ: Կրկնել 3 օրվա ընթացքում:

ԳՐՔԻ ԽՑԱՆՈՒՄ OBTURATIO OMASI ՅԱԿՈՊՈՐԿԱ ՀԱՂՋԱԿԱ

Փոխել կենդանու կերաբաժինը՝ տալով կանաչ, փափուկ եւ դյուրամարս կեր: Դեռք է ապահովել ջրով: Չորացած կերը գրքից դուրս բերելու նպատակով նշանակել աղաբբվային պիլուկարափին լուծույթ: Խախաստամոքի կծկումները ուժեղացնելու համար տալ բարիումի քլորիդ:

Սրտի գործունեությունը խթանելու նպատակով նշանակել համապատասխան դեղորայք:

Առանձին դեպքերում կարելի է գրքի մեջ ներմուծել լուծողական աղերի լուծույթներ (մեծ տրամագծի ասեղներով՝ 0.2-0.3 սմ): Բացի դրանից կարելի լցնել նաև զանազան ձեթեր եւ լորձային նյութեր:

152. Rp.: Barii chloridi 3.0
D.S. Տավարին խմեցնել մեկ լիտր ջրի հետ:
153. Rp.: Olei Lini 300.0
D.S. Շորքին ներքին:
154. Rp.: Natrii sulfatis 100.0
Aq. destillatae 500.0
M.f. solutio. Sterilisetur!
D.S. Կովին միանվագ, ներարկել գրքի խոռոչի մեջ:
155. Rp.: Pilocarpini hydrochloridi 0.2
Aq. destillatae 5.0
M.f. solutio sterilisetur!
D.S. Կովին ենթամաշկային:
156. Rp.: T-rae Veratri alibi 10.0
D.S. Կովին ներքին, միանվագ, 1 շիշ ջրի հետ:
157. Rp.: Sol. Carbacholini sterili. 0.1% 3.0
D.S. Կովին ենթամաշկային, միանվագ:
158. Rp.: Olei Olivari
Olei Lini aa 100.0
M.D.S. Կովին ներքին, գրքի խոռոչի մեջ:

**ՍՏԱՄՈՔԻ ԼՈՐՁԱԹՎԱՆԹԻ ԿԱՏԱՐՎՅԻՆ
ԽՐՈՂՆԻԿ ԲՈՐԲՈՔՈՒՄ**

GASTRITIS CATARRHALIS CHRONICA

ХРОНИЧЕСКИЙ КАТАР ЖЕЛУДКА

Ստամոքսի խրողնիկ կատարը սովորաբար դժվար է բուժվում: Անհրաժեշտ է կենդանուն տալ դյուրամարս կեր եւ կերակրումը դարձնել ավելի հաճախակի: Մեծածավալ կերը օրվա ընթացքում տալ 5-7 անգամ, իսկ խտացած կերը՝ 3 անգամ: Դիմանական ուշադրությունը դարձնել դիետայի վրա, բարելավել զոտիկիենիկ պայմանները: Նշանակել լուսողական, ինչպես նաև աղիքները գրգռող դեղամիջոցներ:

159. Rp.: Calomelanos 4.0
 Aloes pulveratii 15.0
 Pul. rad. Althaeae et
 Aq. destillatae q.s.
 ut fiat boli N2
 S. Չիուն ներքին, ընդունել օրվա ընթացքում:
 160. Rp.: Salis Carolini factitii 300.0
 Herbae Absinthii 100.0
 M.f. pulvis.
 D.S. Չիուն ներքին, 1-2 ճաշի գոյալ, օրական
 3 անգամ կերի հետ:
 161. Rp.: Strychnini nitratis 0.05
 Aq. destillatae 10.0
 M.f. sol. Sterilisatae!
 D.S. Չիուն ենթամաշկային, 3 ներարկման համար:
 162. Rp.: Tincturae amarae 25.0
 Acidi hydrochloridi diluti 5.0
 M.D.S. Ծանը ներքին, օրական 3 անգամ, 10-15 կարիլ:
 163. Rp.: Tincturae Nucis vomicae 5.0
 Tincturae amarae 15.0
 M.D.S. Ծանը օրական 3 անգամ, 10 կարիլ,
 կերակրելուց առաջ:

ՍՏԱՄՈՔԻ ԿԱՏԱՐՎՅԻՆ ՍՈՒՐ ԲՈՐԲՈՔՈՒՄ

GASTRITIS CATARRHALIS ACUTA

ОСТРЫЙ КАТАР ЖЕЛУДКА

Նշանակել սոված դիետա՝ 24-30 ժամ, վերացնել առաջացնող պատճառները, անուհետեւ կենդանուն տալ դյուրամարս փափուկ կեր:

Դետագյում պետք է սահմանափակել օրվա կերակրամիջնը, նշանակել դիետա եւ ուշադրի հետեւել ստամոքսի թթվայնությանը:

Ստամոքսի պարունակության թթվային ռեակցիայի դեպքում պետք է տալ հիմքեր, իսկ հիմնային ռեակցիայի դեպքում թուներ (տես՝ ներդրիշյալ դեղատունները): Լավ արդյունք է տալիս նաև ստամոքսի լվացումը:

Բարձր թթվայնության դեպքում:

164. Rp.: Sol. Diprazini 2,5% 2.0
 D.t.d. N10 in ampullis
 S. Ծանը ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական մլ:
 165. Rp.: Tabul. Furazolidoni 0.05
 D.t.d. N30
 S. Ծանը ներքին, օրական 4 անգամ, 1-ական հար,
 1 շաբաթվա ընթացքում:
 166. Rp.: Tabul. Bellalginii N20
 D.S. Ծանը 0.5-1 հար, օրական 3 անգամ:
 167. Rp.: Tabul. Festali N60
 D.S. Ծանը օրական 3 անգամ, 1-ական հար:
 168. Rp.: Extracti Belladonnae 0.2
 Magnesiae ustae 8.0
 Natrii hydrocarbonatis 10.0
 Natrii sulfatis
 Magnesii sulfatis aa 25.0
 M.f. pulvis
 D.S. Ծանը ներքին, 0.5 թեյի գոյալով,
 օրական 2 անգամ, կես բաժակ գոլ ջոնկ:
 169. Rp.: Apomorphini hydrochloridi 0.05
 Aq. destillatae sterilisatae 10.0
 M.f. solutio. Da in vitro nigro
 D.S. Ծանը ենթամաշկային, 1-2 մլ:

		Ցածր թթվայնության դեպքում՝
170.	Rp.:	Calcii carbonatis præcipitati Natrii hydrocarbonatis aa 0.5 Ext. Belladonnae 0.015 D.t.d. N20 S. Ծանը ներփին, օրական 3 անգամ, 1-ական կոչի դրի հետ:
171.	Rp.:	Solutionis Natrii hydrocarbonatis 2% 4000.0 D.S. Չիուն ստամոքսի լվացումների համար, քրզմանային զրնողի միջոցով:
172.	Rp.:	Magnesiae ustae 15.0 D.t.d. N10 S. Չիուն ներփին, օրական 2 անգամ, 1-ական կոչի կաթի հետ:
173.	Rp.:	Pulveris rhizomatis Rhei 80.0 Salis Carolini factitii 400.0 M.f. pulvis D.S. Չիուն ներփին, 1 ճաշի գդալ կերի հետ:
174.	Rp.:	Natrii hydrocarbonatis 150.0 Natrii chloridi 100.0 Pulveris fructus Anisi 70.0 M.D.S. Չիուն ներփին, 1 ճաշի գդալ, օրական 4 անգամ կերի հետ:
175.	Rp.:	Natrii sulfatis 220.0 Natrii hydrocarbonatis 180.0 Natrii chloridi 90.0 Kalii sulfatis 10.0 M.D.S. Չիուն ներփին, 1 ճաշի գդալով, օրական 4 անգամ, կերից առաջ:
176.	Rp.:	Sol. Furasolidoni 0.01% 500.0 D.S. Per rectionem Ծանը ... օրական 3-4 անգամ:
177.	Rp.:	Succus gastricus naturalis 150.0 D.S. Ծանը ներփին, օրական 2-3 անգամ, 1 ճաշի գդալ, կերակրելուց հետո:
		178. Rp.: Acidi hydrochloridi diluti 200.0 D.S. Չիուն ներփին, 1 ճաշի գդալ, օրական 3 անգամ կես դույլ ջրի հետ:
		179. Rp.: Acidi hydrochloridi diluti Pepsini rossici aa 4.0 Tincturae Gentianae 10.0 Aq. destillatae 200.0 M.D.S. Ծանը ներփին, 1 ճաշի գդալ, օրական 3 անգամ: Barii chloridi 3.0 Aq. destillatae 1000.0 M.D.S. Չիուն ներփին, միանվագ:
		180. Rp.: Emulsionis olei Ricini 100.0 D.S. Ծանը ներփին, ճաշի գդալով, օրական 4 անգամ: Veratrini 0.03 Spiritus Vini 70° 5.0 M.D.S. Խոզին ենթամաշկային: Creolini 10.0 D.S. Չիուն խառնել 1 լիտր ջրի հետ և ստամոքսը լվանալ զրնողի միջոցով:
		181. Rp.: Tab. Vicalini 1.0 D.t.d. N10 S. Մտրուկին ներփին, օրական 3 անգամ, 4-ական հար դրի հետ, կերակրելուց հետո:
		182. Rp.: Pepsini 1.0 Acidi hydrochloridi diluti 1ml Aq. destillatae ad 100 ml M.D.S. Բորբին ներփին 10 մլ, անմիջապես կերակրելուց հետո:
		183. Rp.: Extr. Aloes fluidi 1 ml D.t.d. N20 in ampullis S. Մտրուկին ենթամաշկային, օրական 2 ամպուլ:

ՍՏԱՄՈՔԻ ՍՈՒՐ ԼԱՅՆԱՑՈՒՄ
DILATATIO VENTRICULI ACUTA
ОСТРОЕ РАСШИРЕНИЕ ЖЕЛУДКА

Գլխավոր ուշադրությունն ուղղել ստամոքսից գազերի, ինչպես նաև կերային նաևսայի արագ հեռացնանք եւ կանխել հիվանդության հետագա զարգացումն ու կրկնությունը: Գազերը հեռացնելու նպատակով օգտագործել քրզմանային գոնի, որը վազելինով մշակելուց հետո զգուշությամբ քրից անցկացնել ստամոքսի մեջ եւ թողնել մինչեւ 1 ժամ: Զոնդի օգնությամբ տեղաշարժել ստամոքսի պարունակությունը եւ կատարել ստամոքսի լվացում գոլ ջրով 0.1%-անոց աղաթթվի լուծույթով եւ նատրիումի հիդրօկարբոնատի 2%-անոց լուծույթով: Կենդանիներին պետք է 2-3 օր պահել դիետայի վրա:

Լավագույն բուժման միջոց է հանդիսանում կաթնաթթուն:

187.	Rp.:	Sol. Analgini 50% 10.0 Sterilisetur! D.S. Չիուն Աերերակային, միանվագ:	M.f. solutio D.S. Չիուն Աերերին: Acidi acetici 5.0 Aq. communis 500.0 M.D.S. Չիուն Աերերին:
188.	Rp.:	Acidi Lactici 10.0 Aq. fontanae 400.0 M.D.S. Չիուն Աերերին, քրզմանային գոնորով:	193. Rp.: Aquae chloroformii 350.0 D.S. Չիուն Աերերին, միանվագ, քրզմանային գոնորով:
189.	Rp.:	Acidi Lactici 10.0 Ichthyoli 15.0 M.D.S. Չիուն Աերերին, մեկ շիշ ջրի հետ:	194. Rp.: Spiritus Vini rectificati 120.0 Aq. destillatae 300.0 M.D.S. Չիուն Աերերին, միանվագ, քրզմանային գոնորով:
190.	Rp.:	Benzonaphtholi 8.0 Ex. Belladonnae 4.0 Pulveris radicis Althaeae et Aq. fontanae q.s. ut fiat bolus D.S. Չիուն Աերերին:	195. Rp.: Sol. Novocaini 1% 100.0 D.S. Չիուն Աերերին, միանվագ:
191.	Rp.:	Chlorali hydrati 10% 130.0 Sterilisetur! D.S. Չիուն Աերերակային, միանվագ:	196. Rp.: Sol. Ichthyoili 1% 5000.0 D.S. Չիուն Աստամոքսը լվանալու համար, քրզմանային գոնի միջոցով:
192.	Rp.:	Mentholi 1.5 Spiritus aethylici 100.0 Aq. fontanae 300.0 Ցավերը կրկնվելու դեպքում 2 ժամից կրկնել:	197. Rp.: Naphthalani liquidi 30.0 Saponis viridis 5.0 M.D.S. Չիուն լուծել 1 լ գոլ ջրի մեջ եւ տալ բերանով գոնի միջոցով: 198. Rp.: Solutionis Glucosi 20% 150.0 Sol. Coffeini-natrii benzoatis 10% 150.0 M.f. solutio steril D.S. Չիուն Աերերակային, միանվագ:
			199. Rp.: Sol. Coffeini-natrii benzoatis 10% - 100.0 M.f. sol. steril. D.S. Չիուն Աերերակային, միանվագ:
			200. Rp.: Sol. Natrii chloridi 10% - 500.0 M.f. sol. steril. D.S. Չիուն Աերերակային, միանվագ:
			201. Rp.: Sol. Natrii hydrocarbonatis 1% - 5000.0 D.S. Չիուն Աստամոքսը լվանալու համար:

ՍՏԱՄՈՔՍԻ ԽՈՑ
ULCUS VENTRICULI
ՅՅՎԱ ԺԵԼՈՒԴԿԱ

Դիվանդանում են շները, խոզերը եւ հորթերը:

Այս դեպքում պետք է նշանակել դիետա, կերակրել փափուկ կերով:

Քանի որ մեծ մասամբ ստամոքսի խոցը գոյանում է այն կենդանիների մեջ, որոնց ստամոքսի թթվայնությունը՝ խիստ քարձո՞ւ է, ուստի պետք է անհապաղ իջեցնել թթվայնությունը՝ նշանակելով տոտպոր, պատող նյութեր:

Ըներին կարելի է տալ կաթ, թթվասեր, կարաօ, հում ձու եւ այլն:

Խիստ ցավերի եւ լուժի ժամանակ նպատակահարմար է նշանակել ափիոնի ոգեթում:

202.	Rp.:	Tannalbini Bismuthi subnitratis aa 0.3 M.f. pulvis D.t.d. N2 S. Խոճկորին՝ ներքին, 1-ական փոշի, օրական 3 անգամ:	M.f. pulvis D.S. Չամը ներքին, օրական 3 անգամ, 1 ճաշի գյալ կաթի, կարաօի, թթվասերի կամ հում ձվի հետ:
203.	Rp.:	Methyluracini 0.5 D.t.d. N50 in tab.	Olei Lini - 160.0 D.S. Չամը ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական հաբ:
204.	Rp.:	S. Չամը ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական հաբ: Ferri sulfatis pulvis Aluminis aa 50.0 Semenis Lini pulverati 200.0 M.f. pulvis D.S. Տավարին՝ ներքին օրվա ընթացքում 3 անգամ ընդունման համար, կրկնել 7 օր անընդմեջ:	Magnesiae ustae - 0.5 Natrii hydrocarbonatis - 1.0 M.f. pulvis. D.t.d. N15 S. Չամը ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի:
205.	Rp.:	Atropini sulfatis 0.02 Aq. destillatae - 15.0	Magnesii oxydi - 1.0 D.t.d. N20 S. Խոճկորին՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 1 փոշի հեղուկ կերի հետ:
206.	Rp.:	M.D.S. Չամը ներքին, օրական 2 անգամ 10 կաթի: Ferri sulfatis et Corticis Guercus pulverati aa - 75.0 Natrii hydrocarbonatis - 100.0 Pulvis Radicis Gentianae - 50.0	Vicasoli - 0.03 D.t.d. N24 in tabul S. Խոճկորին՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական հաբ ցրի հետ: Vicasoli 1% - 1.0 D.t.d. N10 in ampullis S. Խոճկորին՝ ներմկանային, օրական 2 անգամ 1 ամպուլ: Bismuthi subnitratis - 3.0 D.t.d. N10

	S. Յորքին Աերքին, 1 փոշի, օրական 2 անգամ, կերակրելուց առաջ:	220. Rp.: <i>Bolii albi</i> 1.0 <i>D.t.d. N40 pulv.</i>
215. Rp.: Magnesii oxydi - 3.0 D.t.d. N20	S. Յորքին Աերքին, 1 փոշի, օրական 2 անգամ:	221. Rp.: <i>S. Ծանը</i> 1-ական փոշի, օրական 4 անգամ: <i>Fructus Myrtilli</i> 100.0 <i>D.S. Ծանը</i> 2 թեյի գդալ չոր պտուղը լցնել 1 բաժակ շրի մեջ եւ պատրաստել ջրաթուրմ, 2 անգամ ընդունման համար:
		222. Rp.: <i>Vicalini in tabul.</i> N100 <i>D.S. Ծանը</i> Աերքին, օրական 3 անգամ, 2-ական հար կարի հետ, 2 շաբաթվա ընթացքում:
216. Rp.: Magnesii oxydi Aluminii. hydrooxydi aa 0.5 M.f. pulvis D.t.d. N20	S. Ծանը Աերքին: Օրը 2 անգամ, 1-ական փոշի, կարի հետ, 10 օր:	223. Rp.: <i>Bismuthi subnitritatis</i> 0.5 <i>Extr. Belladonnae</i> 0.015 <i>M.f. pulvis</i> <i>D.t.d. N12</i>
		224. Rp.: <i>S. Ծանը</i> Աերքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի: <i>Argentii nitratis</i> 0.1 <i>Aq. destillatae</i> 150.0 <i>M.D. in vitro nigro.</i>
217. Rp.: Almageli A 170.0 D.t.d. N2 in flac.	S. Ծանը Աերքին, 1-2 թեյի գդալ, օրական 4 անգամ, 30 րոպե կերակրելուց եւ քննելուց առաջ:	225. Rp.: <i>Sol. Gelatinae</i> 10% 100.0 <i>D.S. Ծանը</i> Աերքին, թեյի գդալով, 1-2 ժամը մեկ անգամ:
		226. Rp.: <i>Plumbi acetatis</i> 0.05 <i>Sacchari albi</i> 0.5 <i>M.f. pulvis</i> <i>D.t.d. N6</i>
218. Rp.: Tabul Venteri N100 D.S. Ծանը Աերքին, օրական 2 հար, 2 օր, բուժման ժամկետը 2 ամիս:		227. Rp.: <i>Sol. Calcii chloridi</i> 10% 25.0 <i>Sterilisatae-</i>
219. Rp.: Magnesii oxydi Calcii carbonatis 1.0 M.f. pulvis D.t.d. N30	S. Ծանը Աերքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի, կարի հետ, 2 շաբաթ անընդհատ:	228. Rp.: <i>D.S. Ծանը</i> Աերքակային, օրական 5 մլ: <i>Succus gastricus naturalis</i> 150.0 <i>D.S. Ծանը</i> Աերքին, օրական 2-3 անգամ, 0.5 ճաշի գդալ, կերակրելուց հետո:

ՍԱՍՈՔԸԻ ԵՎ ԲԱՐԱԿ ԱՊԻՔՆԵՐԻ ԲՈՐԲՈՔՈՒՄ
GASTROENTERITIS
ВОСПАЛЕНИЕ ЖЕЛУДКА И ТОНКОГО КИШЕЧНИКА

Դիվանդ կենդանիներին պետք է տալ փափուկ եւ դյուրամարս կեր: Գարու, ցորենի, հաճարի այսուրից պատրաստել շփոք կամ տալ կանաչ կեր: Բուժման սկզբանկան շրջանուն անհրաժեշտ է տալ լուծողականներ: Եթե արտաքրանքը բրվային է, ապա տալ 500-1000 գ լուծողական աղ, իսկ իիմնային ռեակցիայի դեպքում 500-1000 գ ձեր: Դեսքը է խուսափել այն դեղորայքից, որոնք ուժեն հոտ եւ կարող են նսի որակը փշացնել, ինչպես, օրինակ, կարողաքքուն, կրեոլինը, իխտիոլը եւ այլ դեղանյութեր:

229. Rp.: T-rae Opii simplicis 35.0
Mucilaginis Gummi arabici 150.0
 M.D.S. Զիուն ներքին:
 230. Rp.: Tannalbini
Benzonaphtholi aa 0.5
M.f. pulvis
D.t.d. N6
 S. Շանը ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի:
 231. Rp.: Olei Ricini 500.0
 D.S. Զիուն՝ ներքին, միանվագ,
 բրձմանային զոնդի միջոցով, միանվագ:
 232. Rp.: Decocci corticis Quercus ex 60.0-800.0
 Ichthyoli 40.0
 M.D.S. Կովին՝ ներքին, 2 ընդունման համար:
 233. Rp.: Sol. Natrii chloridi 0.85% 1000.0
 Sterilisatae!
 Sol. Adrenalinii hydrochloridi 0.1% 3.0
 M.D. *in vitro nigro*
 S. Զիուն ներերակային:
 234. Rp.: Fenilii salicylatis 60.0
 Bismuthi subnitratis 40.0
 Radicis Liguritiae pulverati et
 Aq. destillatae quantum satis ut fiat boli N4
 D.S. Զիուն ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական բոլուս:

235. Rp.: Naphthalani 100.0
Saponis viridis 10.0
Aquaee fontanae 1000.0
 M.D.S. Զիուն ներքին, բրձմանային գոնդով:
 Sol. Ichtyoli 1% 200.0
 D.S. Խոճկորին՝ ներքին, 0.5 բաժակ,
 օրական 2 անգամ:
 237. Rp.: Furazolidoni 0.1
D.t.d. N20 in tabul.
 S. Խոճկորին՝ ներքին, օրական 4 անգամ,
 1-ական հար, 5 օրվա ընթացքում:
 238. Rp.: Olei Ricini 400.0
Aetheris aethylici 20.0
 M.D.S. Զիուն ներքին, մեկ ընդունման համար:
 Solutionis Kalii hypermanganatis 0.25% 400.0
 D.S. Զիուն՝ ներքին, միանվագ, զոնդի միջոցով:
 240. Rp.: Sol. Diprazini 2.5% 1.0
D.t.d. N10 in ampullis
 S. Շանը՝ ներմկանային, օրական 2 անգամ, 4-ական մլ:
 241. Rp.: Phthalazoli 0.5
D.t.d. N20 in tabul
 S. Խոզին՝ ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական հար:
 242. Rp.: Lysoli 20.0
 D.S. Տավարին՝ ներքին, 1 լիստ օրի հետ:
 243. Rp.: Synthomicini 0.5
D.t.d. N12 in tabul
 S. Խոճկորին՝ ներքին, օրական 3 անգամ,
 1-ական հար:
 244. Rp.: Sulgini 0.5
D.t.d. N20 in tabul
 S. Մսրուկին՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 2 հար:
 245. Rp.: Sulfadimetoxsini 0.5
D.t.d. N10 in tabul
 S. Շանը՝ ներքին, առաջին օրական 2 հար,
 իսկ հաջորդ օրեր 1-ական հար:
 Emulsi ol. Ricini ex 25.0-160.0

	D.S. Շանը ներքին, 2 անգամ ընդունման համար, գոլ վիճակում, 2 ժամ ընդմիջությով:	D.t.d. N12
247. Rp.:	Caps. Imodium N20 D.S. Շանը ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական հար, սկզբնական չափաբաժինը 2 հար:	S. Չիում ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի: Sol. Ichyoli 1% 400.0 D.S. Եշին ներքին: Լցնել բերանը, օրական 2 անգամ, 0.5 բաժակ:
		253. Rp.:
		254. Rp.:
		Synthomycini 0.5 D.t.d. N12 S. Խոնճորին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական հար:
		255. Rp.:
		Pulveris folii Digitalis 2.0 Fructus Juniperi pulv. 25.0 M.f. pulvis D.t.d. N8 S. Չիում ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի: Sol. Kali permanganatis 0.01 500.0 D.S. Շանը օրական 2 անգամ ստամոքսը լվանալ զնողի միջոցով:
		256. Rp.:
		257. Rp.:
		Tabul. Laevomycetini 0.25 D.t.d. N24 S. Շանը ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական հար, Կերակրելուց առաջ:
		258. Rp.:
		Tabul. Phthalazoli 0.5 D.t.d. N20 S. Շանը ներքին, օրական 4 անգամ, 1-ական հար, 5 օր անընդմեջ:
		259. Rp.:
		Tabul. Sulgini 0.5 D.t.d. N21 S. Շանը օրական 3 անգամ, 1-ական հար, 1 շաբաթվա ընթացքում:
		260. Rp.:
		Sol. Diprazini 2.5% 2.0 D.t.d. N10 in ampullis S. Շանը ներմկանային, օրական 2 անգամ, 1-ական ամպուլ :
		261. Rp.:
		Sol. Camphorae oleosae 20% 10.0 D.t.d. N8 in ampullis S. Չիում ենթամաշկային: Ներարկել առավելույան

		Եւ Երեկոյան:		
262.	Rp.:	Theobromini 2.0 D.t.d. N10 S. Չիում Աերքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի:	268.	Rp.:
263.	Rp.:	Sol. Corazoli 10% 1.0 D.t.d. N40 in ampullis S. Տավարին Աերերակային, 10 մլ, օրական 1 անգամ:	269.	Rp.:
264.	Rp.:	Phthalazoli 0.5 D.t.d. N9 in tabul. S. Գաղին Աերքին, օրական 3 անգամ, 1-ական հաբ:	270.	Rp.:
265.	Rp.:	Decocti corticis Quercus ex 100.0-1000.0 D.S. Չիում Աերքին, 2 անգամ ընդունման համար, առավոտյան Եւ Երեկոյան, քթըմպանային զոնդով:	271.	Rp.:
ԱՊԻՔՆԵՐԻ ԶՊԱԶԻԳ ԿԾԿՈՒՄՆԵՐ ENTERALGIA CATARRHALIS ԿԱՏԱՐԱԼԻՆՅԻ ՍՊԱՅՄ ԿԻՇԵԿՆԻԿԱ				
Դաշվի առնելով, որ հիվանդության հիմքում ընկած է վեգետատիվ նյարդային համակարգի գերգրօռում, որը արտահայտվում է հարթ մկան-ների սպազմով, ապա բուժումը պետք է նպատակառողված լինի սպազմը Եւ ցավերը մեղմելուն:				
Բուժումը կատարել արագ, թույլ չտալ բարդացումների հետագա զարգացնանքը: Ցավերը մեղմացնելուց հետո, կենդանուն նշանակել լուծողական Եւ ախտահանիչ դեղամիջոցներ:				
Անհրաժեշտ է նաև հիվանդ կենդանուն նշանակել տաք հոգնա:				
266.	Rp.:	T-rae Opii simplicis 50.0 Infus. flor. Chamomillae ex 15.0-250.0 M.D.S. Չիում Աերքին, միանվագ, քթըմպանային զոնդով:	274.	Rp.:
267.	Rp.:	Infusi flor. Chamomillae ex 25.0-500.0 Spiritus aethylici 20.0 M.D.S. Չիում Աերքին, միանվագ, քթըմպանային զոնդով:	275.	Rp.:
			276.	Rp.:
			277.	Rp.:

278.	Rp.:	Sol. Analgini 50% - 10.0 in ampullis D.S. Զիուն Աերերակային, միանվագ: Լուծել 0.85% 100.0 նատրիումի քլորի ախտահանված լուծույթի մեջ:	Herbae Absinthii pulverat Fructus Anisi pulveralii aa 50.0 M.f. pulvis. D.S. Զիուն Աերքին, օրական 2 անգամ, 2 ճաշի գդալ:
279.	Rp.:	Sol. Papaverini hydrochloridi 2% 20.0 Sterilisetetur! D.S. Զիուն Ենթամաշկային, միանվագ:	Olei Ricini 500.0 Aetheris aethylici 25.0 M.D.S. Զիուն Աերքին, միանվագ, քըզպանային գոնողի միջոցով:
280.	Rp.:	Sol. Ephedrini hydrochloridi 5%- 5.0 Sterilisetetur! D.S. Զիուն Ենթամաշկային, միանվագ:	Bismuthi subnitratis Pancreathini aa 0.4 Ext. Belladonnae 0.01 M.f. pulvis. D.t.d. N10
281.	Rp.:	Natrii sulfatis 220.0 Natrii hydrocarbonatis 180.0 Natrii chloridi 90.0 Kalii sulfati 10.0 M.D.S. Զիուն Աերքին, կերակրելուց առաջ, 1 ճաշի գդալ:	S. Ծանր Աերքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի: Strychnini nitratis 0.01 Aq. destillatae 10.0 M.f. solutio. Sterilisetetur!
282.	Rp.:	Laevomycetini 0.5 D.t.d. N in talul. S. Զիուն Աերքին, օրական 3 անգամ 2 հար:	D.S. Զիուն Ենթամաշկային: Calomelanos 3.0 Natrii sulfatis 100.0 M.f. pulvis. D.S. Զիուն Աերքին: Խառնել 1 լիսոր ջրի հետ և խմեցնել գոնողով:

ԱՂԻՔՆԵՐԻ ԽՐՈՆԻԿ ԿԱՏԱՐ
ENTERITIS CATARRHALIS CHRONICA
ХРОНИЧЕСКИЙ КАТАР КИШЕЧНИКА

283.	Rp.:	Magnesii sulfatis 500.0 D.S. Կոյլին Աերքին, 3 լիսոր ջրի հետ:
284.	Rp.:	Fenilii salicylatis 10.0 Bismuthi subnitratis 5.0 Pulv. radicis Liguriitiae et Aq. glicerinaae q.s. ut fiat bolus. D.t.d. N4 S. Զիուն Աերքին, օրական 2 անգամ, 1-ական բոլուս:
285.	Rp.:	Salis Carolini factitii 350.0

ԱՂԻՔՆԵՐԻ ԼՈՐՉԱԹԱՊԱՆԹԻ ՍՈՒՐ ԲՈՐԲՈՔՈՒՄ
ENTERITIS CATARALIS ACUTA
ОСТРЫЙ КАТАР КИШЕЧНИКА

Կենդանուն պետք է տալ հանգիստ և ոյուրամարս, քարորակ կեր, որ-
պեսզի զերծ մնան նոր քարորություններից:
Զիերին եւ տավարին կերակրել մանր խոտով, շփոքով, որը կարելի է
պատրաստել թեփից կամ ալյուրից: Սահմանափակել մանրացրած վար-
սակի քանակը:
Ուժեղ լուծի ժամանակ նշանակել լորձեր: Ըներին տալ շաքարաջուր

(200:1000), չոր հաց, նամրացրած միս, ացիդոֆիլային կաթ: Կերակրման հիմնական ռեժիմին անցումը պետք է կատարվի աստիճանաբար: Եթե փոփոխություն է նկատվել սրտի գործունեության հետ, ապա նշանակել սրտային դեղանիշոց: Կենդանուն տալ լուծողական դեղանյութեր, որից հետո տուիա նյութեր ցավամոցիչ եւ հակամանրէնային:			
290. Rp.: Natrii sulfatis 200.0 Aloes pulverati 10.0 M.D.S. Չիուն Աերքին, 2 լիտր ջրի հետ, քրզնպանային զոնով:		297. Rp.: Sol. Polyglucini 400.0 D.t.d. N2 in flac. S. Սերերակային, կաթիլային, առավոտյան եւ երեկոյան:	
291. Rp.: Tannalbini 15.0 Pulveris radicis Gentianae 20.0 Pulveris radicis Althaeae 10.0 M.f. pulvis. D.t.d. N6 S. Չիուն Աերքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի:		298. Rp.: Plumbi acetici Opii pulverati aa 5.0 Farinae secalinae et Aq. fontanae q.s. ut fiat bolus. D.t.d. N2 S. Չիուն Աերքին, օրական 1 բոլոս, 2 օրվա ընթացքում:	
292. Rp.: Decociti corticis Quercus ex 40.0-400.0 Ichtyoli 25.0 M.D.S. Չիուն Աերքին, մեկ ընդունման համար, քրզնպանային զոնով:		299. Rp.: Mentholi 0.01 Boli albi 1.0 Natrii hydrocarbonatis 0.3 M.f. pulvis. D.t.d. N6 S. Չիուն Աերքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի:	
293. Rp.: Colomelanos 4.0 Pulveris radicis Althaeae et Aq. fontanae q.s. ut fiat bolus. D.S. Չիուն Աերքին:		300. Rp.: Opii pulverati 0.02 Tannalbini 0.4 Bismuthi subnitratis 0.25 Fenilii salicylatis 0.3 Sacchari albi 0.5 M.f. pulvis. D.t.d. N8 S. Չիուն Աերքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի, 4 օր անընդմեջ:	
294. Rp.: Fenilii salicylatis Tannalbini aa 10.0 M.f. pulvis. D.t.d. N4 S. Չիուն Աերքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի, կերի հետ:		301. Rp.: Papaverini hydrochloridi 0.01 Extr. Belladonnae 0.015 Calcii carbonatis Bismuthi subnitratis aa 0.5 M.f. pulvis. D.t.d. N10 S. Չիուն Աերքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի, 5 օր անընդմեջ:	
295. Rp.: Sol. Calcii chloridi 10% 10.0 D.t.d. N3 S. Չիուն Աերերակային, կաթիլային ամպուլա, առավոտյան եւ երեկոյան:		302. Rp.: Solutionis Kalii hypermanganatis 1:5000 200.0 D.S. Չիուն Աերքին, 1 ճաշի գուալով, օրական 3 անգամ,	
296. Rp.: Gol. Glucosi 5% 500.0 D.S. Սերերակային, կաթիլային Աերարկման համար:			

		Կերակրելոց առաջ:	
303.	Rp.:	Boli albi 30.0 Aquaee Menthae 200.0 M.D.S. Շանը ներքին, օրական 2 անգամ, 1 ճաշի գդալ:	309. Rp.: Chlorali hydrati 15.0 Sol. Natrii chloridi sterilisatae 5% 300.0 Spiritus Vini rectificati 30.0 M.D.S. Զիուն ներերակային:
304.	Rp.:	Emuls. ol. Ricini 60.0 D.S. Շանը ներքին, օրական 4-5 անգամ ճաշի գդալով, մինչեւ ազդեցության դրսեւորումը:	310. Rp.: Magnesii sulfatis 250.0 Aloes pulverati 15.0 Saponis viridis 10.0 M.D.S. Զիուն ներքին, խառնել 1 լիտր ջրի հետ:
305.	Rp.:	Osarsoli 0.25 D.t.d. N20 in tabl. S. Յորքին ներքին, օրական 3 անգամ, 2-ական հար:	311. Rp.: Formalini 30.0 D.S. Զիուն ներքին, խառնել 1 լիտր ջրի հետ: Benzonaphtholi 5.0 Farinae secalinae et Aq. fontanae q.s. ut fiat boli N2
		Աղիքների ֆքԱՆՔ METEORISMUS INTESTINORUM ՄԵՏՈՐԻՑՄ ԿԻՇԵԿԻԿԱ	312. Rp.: D.S. Զիուն ներքին, 1 օրվա ընթացքում: Sol. Magnesii sulfatis sterilisatae 10% 100.0 D.S. Զիուն ներերակային, միանված:
			313. Rp.: Coffeini-natrii benzoatis 5.0 Aq. destillatae 10.0 M.f. solutio steril.
			314. Rp.: D.S. Զիուն ենթամաշկային: Coffeini-natrii benzoatis 3.0 Natrii chlорidi 5.0 Glucosi 40.0 Aq. destillatae 200.0 M.f. sol. Sterilosatae
			315. Rp.: D.S. Զիուն ներերակային, միանված: Pilocarpini hydrochloridi 0.1 Aq. destillatae sterilisatae 5.0 M.f. solutio
			316. Rp.: D.S. Զիուն ենթամաշկային: Naphthalani 50.0 Saponis viridis 3.0 Aquaee fontanae 500.0 M.D.S. Զիուն ներքին:
			317. Rp.: Sol. Analgini 50% 10.0
306.	Rp.:	Aminazini 2.5% - 10ml D.S. Զիուն ներերակային, լուծել 100 մլ 40% ախտահանված գլուկոզայի լուժույթի մեջ:	
307.	Rp.:	Thymoli 8.0 Spiritus Vini rectificati 80.0 Aq. destillatae 200.0 M.D.S. Զիուն ներքին, միանված:	
308.	Rp.:	Ichthyoli 15.0 Aq. fontanae 500.0 M.D.S. Զիուն ներքին:	

	Sterilisetur!		Ichthyoli 60.0
	D.S. Ներերակային, միանվագ: Լուժել 50 մլ 1% ախտահանած նատրիումի թլորիդի լուծույթի մեջ:		M.D.S. Չիուն ներցին, 3 անգամ ընդունելու համար, քրզմպանային զոնդով:
319.	Rp.: Sol. Chlorali hydrati sterill. 10% 100.0	324.	Rp.: Aloes pulverati 30.0
	D.S. Չիուն ներերակային, միանվագ:		Saponis viridis q.s. ut flat bolus.
320.	Rp.: Mentholi 1.0	325.	Rp.: D.S. Չիուն ներցին: Carbacholini 0.003
	Spiritus aethylici 100.0		Aq. destillatae 3.0
	Aq. fontanae 300.0		M.f. solutio. Sterilisetur!
	M.f. solutio.		D.S. Չիուն ենթամաշկային, ներարկել կոտորակային, աղիքների պարունակությունը փափկացնելուց հետո:
	D.S. Չիուն ներցին, 1 անգամ ընդունման համար:		Pilocarpini hydrochloridi 0.15
321.	Rp.: Sol. Novocaini 0.25% 50.0	326.	Rp.: Aquae destillatae 4.0
	Sterilisetur!		M.f. solutio. Sterilisetur!
	D.S. Չիուն ներերակային, միանվագ:		D.S. Չիուն ենթամաշկային:
322.	Rp.: Phnili salicylatis 10.0	327.	Rp.: Olei Ricini 750.0
	Natrii hydrocarbonatis 20.0		D.S. Չիուն ներցին, միանվագ, քրզմպանային զոնդով:
	M.f. pulvis	328.	Rp.: Sol. Magnesii sulfatis 33% 500.0
	D.t.d. N9		D.S. Ծանը՝ բարակ ռետին խողովակով ներմուծել ուղիղ աղիքի մեջ 100-150 մլ:
	S. Չիուն ներցին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի: Կարելի է պատրաստել բոլուս հացի խմորից:	329.	Rp.: Emulsi olei Ricini 30.0 : 800.0
		330.	Rp.: D.S. Ծանը՝ ներցին, 4-6 գոլալ օրվա ընթացքում:
			Sol. Magnesii sulfatis 25% 80.0
			Sterilisetur!
		331.	Rp.: D.S. Չիուն ներերակային:
			Sol. Natrii chloridi 10% 300.0
			Coffeini-natrii benzoatis 3.0
			M.f. sol. Sterilisata
			D.S. Չիուն ներերակային:
323.	Rp.: Olei Ricini 600.0		
	Paraffini Liquidi purissimi 1500.0		

ԿՈՊՐՈՍՏԱՅ ԵՎ ԽԻՄՈՍՏԱՅ COPROSTASIS-CHYMOSTASIS КОПРОСТАЗ И ХИМОСТАЗ

Բուժման ժամանակ անհրաժեշտ է հատուկ ուշադրություն դարձնել, որ հիվանդ կենդանին վայր չըմկնի, չքավալվի եւ մեխանիկական վնասվածքներ չստանա: Աղիքների շարժումներին նպաստելու եւ կողկողաքը որոշ չափով փափկացնելու համար պետք է կատարել գոլ, խև երթեմն սառը ջրով հոգնաներ: Բացի այդ, կարելի է քրզմպանային զոնդով 5-6 ժամվա ընթացքում տալ 20-30 լ ջուր: Կարելի է նշանակել նաեւ կոտավատի, բամբակի, արեւածաղկի եւ այլ ձեթեր: Պետք է պահպանել նաեւ սրտի գործունեությունը, սրսկել կոֆեին, կամֆորա (ենթամաշկային):

323. Rp.: Olei Ricini 600.0
Paraffini Liquidi purissimi 1500.0

Կոպրիստայազների ժամանակ լուժողականների եւ բուսական ձեթերի հետ չի խանգարի դարմտանայոնատոքի միջոցով ըստ Մելիքներյանի կամ Յելիչենի ներմուծել մեջ բանակությամբ գոլ ջուր:
Սրտի գործունեությունը պահպանելու համար ենթամաշկային ներարկման ձեւով կարելի է նշանակել կոֆեինի լուծույթ:

332.	Rp.:	Olei Camphorae - 20.0 D.t.d. N3 in ampullis S. Չիուն Ենթամաշկային, օրական 1 ամպոլ:	337.	Rp.:	Besaloli 0.3 D.t.d. N6 in tabul.
333.	Rp.:	Coffeini-natrii benzoatis - 4.0 Aquaes destillatae - 10.0 M.f. solutio. Sterilisetur!	338.	Rp.:	Sol. Ichthyoli 0.5% 100.0 D.S. Գառանը Աերքին, 20 մլ առավոտյան եւ երեկոյան, խառնել 100 մլ եռացրած ջոն:
334.	Rp.:	D.S. Չիուն Ենթամաշկային: Sol. Proserini 0.05% - 20.0 Sterilisetur! D.S. Չիուն Ենթամաշկային, միանվագ:	339.	Rp.:	Phenylii salicylatis 0.25 D.t.d. N9 S. Գառանը Աերքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի, 3 օր անընդմեջ, խառնել 1 բաժակ գոլ թեյի հետ:
335.	Rp.:	Olei Ricini - 50.0 D.S. Շանը Աերքին, միանվագ:	340.	Rp.:	Synthomycini 0.5 D.t.d. N12 S. Շորբին Աերքին, օրական 3 անգամ 1 հար, 4 օր անընդմեջ, խմեցնել գոլ խեժի հետ:

ՆՈՐՎԾԻՆ ՀՈՐԹԵՐԻ ԴԻՍՊԵՊՍԻԱ

DIAREA

ДИАРЕЯ НОВОРОЖДЕННОГО МОЛОДНЯКА

Առաջին հերթին նորածին կենդանիների համար ստեղծել նորմալ այսամաններ դալը կերակրելու, ինչպես նաև հետագա խնամքի համար:

Դիվանդ մատղազ կենդանիներին պահել մորից զատ, սովոր դիետայի հորթերին 6-12 ժամ, գառներին եւ խոճկորներին՝ 4-6 ժամ, բայց պարտադիր բուրուին անհրաժեշտ է տալ գոլ ֆիզիոլոգիական, կամ նատրիումի քլորիդի 1%-անոց լուծույթ: Հավա արդյունք է տալիս օգտագործելով նաև երիցուկի ծաղիկներից ստացված ջրաբուրմբ (բերանով), որը պատրաստվում է 1 կգ դեղաբույսին ավելացնելով 10 լ եռացրած ջուր: Դիվանդներին խնամում են խնբակային: Զրաբուրմբ տալիս են հորթերին եւ գառներին՝ օրական 2-3 անգամ՝ դալը կերակրելուց առաջ, 2-3 օրվա ընթացքում, հորթերին՝ 100-150 մլ, իսկ գառներին՝ 20-30 մլ:

Առաջարկվում է նաև նորածին հորթերին նշանակել թԱԽ (հեղուկ ացեղոֆիլային խունյութ) 2.0:

336.	Rp.:	Phenylii salicylatis 0.5 D.t.d. N6 S. Շորբին Աերքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի, 1 բաժակ գոլ թեյի հետ:
345.	Rp.:	Tabul. Becaboni N12 S. Շորբին Աերքին, օրական 3 անգամ, 1-ական հար, 4 օր անընդմեջ, գոլ կաթի հետ:
346.	Rp.:	Colimycinii 0.3 D.t.d. N12

	S. Յորբին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի:		
347.	Rp.: Neomycini sulfatis 0.05 D.t.d. N12 S. Յորբին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի, գոլ ջրի հետ, 4 օր անընդմեջ:	357.	Rp.: D.t.d. N12 S. Յորբին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի, 3 օր անընդմեջ:
348.	Rp.: Polymyxini M-sulfatis 100000 միավոր D.t.d. N6 S. Գառանը ներքին, օրական 3 անգամ:	358.	Rp.: Furadonini 0.1 D.t.d. N9 S. Յորբին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի, լուծել գոլ ջրի մեջ, 3 օր անընդմեջ:
349.	Rp.: Oxytetracyclini hydrochloridi 0.4 D.t.d. N12 S. Յորբին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի, գոլ ջրի հետ, 4 օր անընդմեջ:	359.	Rp.: Furacilini 0.1 D.t.d. N9 S. Յորբին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի, 3 օր անընդմեջ: Լուծել գոլ ջրի մեջ:
350.	Rp.: Sulgini 0.5 D.t.d. N12 S. Յորբին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի, 4 օր անընդմեջ:	360.	Rp.: Furazolidoni 0.03 D.t.d. N9 S. Յորբին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի, 3 օր անընդմեջ: Տալ 500 մլ եռացրած ջրի հետ, դալով կերակրելուց առաջ:
351.	Rp.: Phthalazoli 0.2 D.t.d. N12 S. Գառին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի, 4 օր անընդմեջ:	361.	Rp.: Sulfapyridazini 0.5 D.t.d. N6 S. Գառանը ներքին, օրական 1 անգամ, 1-ական հար:
352.	Rp.: «Նարին» 25 մլ առավոտյան Oxytetracyclini 1.0 D.S. Յորբին երեկոյան, օրական 1 անգամ:	362.	Rp.: Sol. Norsulfazol natrii 0.2% - 2000 ml D.S. Գառանը ներքին, խմեցնել օրական 200 մլ 8-9 օր անընդմեջ:
353.	Rp.: Sulfadimezini 0.1 D.t.d. N12 S. Խոճկորին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի, 4 օր անընդմեջ, գոլ կաթի հետ:	363.	Rp.: Monomycinii 0.1 D.t.d. N9 S. Խոճկորին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի, 3 օր անընդմեջ, գոլ կաթի հետ:
354.	Rp.: Aethazoli 0.5 D.t.d. N12 S. Յորբին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի, 4 օր անընդմեջ, տալ 1 բաժակ գոլ ջրի հետ:	364.	Rp.: Lævomycetini 0.3 D.t.d. N12 S. Յորբին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի, 4 օր անընդմեջ:
355.	Rp.: Norsulfazoli 0.3 D.t.d. N12 S. Գառանը ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի, 4 օր անընդմեջ:		Aethazoli 0.1 D.t.d. N9 S. Խոճկորին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի: Տալ 1 բաժակ գոլ թեյի կամ գոլ ջրի հետ,
356.	Rp.: Sulfadimezini 0.5		

		դալը տալուց առաջ:
365.	Rp.:	Norsulfazoli 0.5 D.t.d. N9 S. Շորբին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի:
366.	Rp.:	Tetracyclini 0.4 D.t.d. N12 S. Շորբին ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական փոշի: Տալ 1 բաժակ զոլ թեյի հետ դալով կերակրելուց առաջ:
		S. Շանը՝ ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական հար:
		Cholenzymi 0.3 D.t.d. N12 tab. S. Շանը՝ ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական հար, կերակրելուց առաջ:
		Pulveris rhizomatis Rhei 40.0 Sal. Carolini factitii 400.0 M.f. pulvis D.S. Զիուն՝ ներքին, օրական 1 ճաշի գդալ, կերակրելուց առաջ:
		Natrii benzoatis 0.5 Sacchari albi 0.6 M.f. pulvis D.t.d. N8 S. Շանը՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի:
		Salis Carolini factitii 300.0 D.S. Զիուն՝ ներքին, 10 անգամ ընդունման համար, օրվա ընթացքում 2 անգամ, 30.0
		Chologoli 25.0 in flaconis D.t.d. N2 S. Շանը՝ ներքին, օրական 3 անգամ, 5-ական կարիլ շաքարի հետ:
		Fenilli salicylatis 0.5 Extracti Belladonnae 0.015 Sacchari albi 0.5 M.f. pulvis D.t.d. N10 S. Շանը՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի:
		Natrii sulfatis 220.0 Natrii hydrocarbonatis 100.0 Natrii chloridi 90.0 Kali sulfatis 10.0 M.D.S. Զիուն՝ ներքին, 1 ճաշի գդալ, օրական մի քանի անգամ կերակրելուց առաջ:

Եղածորվաների և Եղապարչի բորբոքում
CHOLANGITIS ET CHOLECYSTITIS
ВОСПАЛЕНИЕ ЖЕЛЧНЫХ ПУТЕЙ
И ЖЕЛЧНОГО ПУЗЫРЯ

Այս հիվանդությունները ընթանում են միասին եւ երբ ասում են խոլանգին կամ խոլեցիստիտ, նկատի ունեն այն, թե որն է ավելի ցայտում արտահայտված: Պահանջվում է բարելավել կենդանիների կերակրումը եւ զոտիզգինիկ պայմանները: Ցավերի դեպքում պետք է նշանակել ափիումի բուրմ, անալգին, բացի այդ՝ կատարել հոգնաներ՝ քլորալիդուուվ, ինչիւն նաեւ պետք է նշանակել սրտի աշխատանքը խթանող պատրաստումներ՝ կոֆեին, կամֆորա: Միաժամանակ ամիրատեշտ է ախտահանել լեղածորանները եւ տալ լեղամուղ պատրաստումներ: Լյարդի հատվածին դնել տաք փարաբեններ:

367.	Rp.:	Hexamethylentetramini 5.0 Fenilli salicylatis 15.0 M.f. pulvis D.t.d. N8 S. Կուլին՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի:
368.	Rp.:	Acidi dehydrocholici 5.0 D.t.d. N9 S. Կուլին՝ ներքին, օրական 3 անգամ:
369.	Rp.:	Allocholi 0.3 D.t.d. N12

370.	Rp.:	S. Շանը՝ ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական հար:
		Cholenzymi 0.3 D.t.d. N12 tab. S. Շանը՝ ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական հար, կերակրելուց առաջ:
371.	Rp.:	Pulveris rhizomatis Rhei 40.0 Sal. Carolini factitii 400.0 M.f. pulvis D.S. Զիուն՝ ներքին, օրական 1 ճաշի գդալ, կերակրելուց առաջ:
372.	Rp.:	Natrii benzoatis 0.5 Sacchari albi 0.6 M.f. pulvis D.t.d. N8 S. Շանը՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի:
373.	Rp.:	Salis Carolini factitii 300.0 D.S. Զիուն՝ ներքին, 10 անգամ ընդունման համար, օրվա ընթացքում 2 անգամ, 30.0
374.	Rp.:	Chologoli 25.0 in flaconis D.t.d. N2 S. Շանը՝ ներքին, օրական 3 անգամ, 5-ական կարիլ շաքարի հետ:
375.	Rp.:	Fenilli salicylatis 0.5 Extracti Belladonnae 0.015 Sacchari albi 0.5 M.f. pulvis D.t.d. N10 S. Շանը՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի:
376.	Rp.:	Natrii sulfatis 220.0 Natrii hydrocarbonatis 100.0 Natrii chloridi 90.0 Kali sulfatis 10.0 M.D.S. Զիուն՝ ներքին, 1 ճաշի գդալ, օրական մի քանի անգամ կերակրելուց առաջ:

377.	Rp.:	Fenillii salicylatis 15.0 Farinae secalinae et Aquaee fontanae aa q.s. ut fiat bolus. D.t.d. N6 S. Զիուն՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական բոլոս:	Aquaee fontanae q.s. ut fiat massae bolorum D.t.d. N6 S. Զիուն ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական բոլոս:
378.	Rp.:	Cholosasi 200.0 D.S. Շանը՝ ներքին, օրական 3 անգամ, 1-ական ճաշի գյալ շաքարի հետ:	382. Rp.: Salis Carolini factitii 15.0 Sirupi simplicis 20.0 Aq. destillatae 200.0 M.D.S. Շանը՝ ներքին, 1 ճաշի գյալ, օրական 2-3 անգամ:

ԼՅԱՐԴԻ ՍՈՒՐ ՊԱՐԵՆԿԱՐԱԿԱՆ ԲՈՐԲՈՔՈՒՄ
HEPATITIS PARENCHYMATOSA ACUTA
ОСТРОЕ ПАРЕНХИМАТОЗНОЕ
ВОСПАЛЕНИЕ ПЕЧЕНИ

Անհրաժեշտ է քաղելավել գրոհիգիենիկ պայմանները, տալ փափուկ և դյուրամարս կեր: Սահմանափակել ջուրը: Կենդանուն տալ ածխացրատներով հարուստ կեր՝ ճակնդեղ, զանազան արմատապալարապուրդեր եւ այլն: Խուսափել խնդրվող սպիտակուցներով ու ճարպերով հարուստ կերերից:

Նշանակել հեթանոսիքիլենտետրամին եւ գյուղկոզա: Ցավերը հանգստացնելու եւ մեղմացնելու նպատակով նշանակել ցավազրկող պատրաստուկներ:

379.	Rp.:	Pulveris rhizomatis Rhei Pulveris radicis Gentianae aa 20.0 Salis Carolini factitii 500.0 M.D.S. Տավարին՝ ներքին, օրական 3 անգամ, 2 ճաշի գյալ:		
380.	Rp.:	Aloes pulverati 30.0 Sal. Carolini factitii 300.0 Pul. rad. Althaeae et Aq. fontanae q.s. ut fiat boli N4 D.S. Տավարին՝ ներքին, օրական 1-ական բոլոս:		

381.	Rp.:	Fenillii salicylatis 15.0 Farinae secalinae et		
382.	Rp.:	Salis Carolini factitii 15.0 Sirupi simplicis 20.0 Aq. destillatae 200.0 M.D.S. Շանը՝ ներքին, 1 ճաշի գյալ, օրական 2-3 անգամ:		

383.	Rp.:	Aemetini hydrochloridi 0.02 Aquaee destillatae 3.0 M.f. solutio. Sterilisetur! D.S. Շանը՝ ներքին, 1 ճաշի գյալ, օրական 2-3 անգամ:		
384.	Rp.:	Pilocarpini hydrochloridi 0.2 Aquaee destillatae 5.0 M.f. solutio. Sterilisetur! D.S. Տավարին՝ ներքին, 1 ճաշի գյալ, օրական 2-3 անգամ:		
385.	Rp.:	Sol. Glucosi 20% 300.0 Acidi ascorbinici 0.2 M.f. solutio steri. D.S. Տավարին՝ ներքին, 1 ճաշի գյալ, օրական 2-3 անգամ:		
386.	Rp.:	Sol. Carolini factitii 500.0 D.S. Զիուն՝ ներքին, տալ 30.0 առավելուան եւ երեկոյան առվելուի հետ: D.S. Տավարին՝ ներքին, 1 ճաշի գյալ, օրական 2-3 անգամ:		
387.	Rp.:	Hexamethylentetramini 1.0 Natrii salicylatis 10.0 M.f. pulvis D.t.d. N6 S. Ոչխարին՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 2-ական, 1-ական փոշի, 3 օր: D.t.d. N5 S. Շանը՝ ներքին, օրական 1 անգամ, 5-10 մլ, 3-4 օր: Սրսկումը կարելի է կրկնել 3 օր ընդունումից հետո:		
388.	Rp.:	Sol. Chologoli 5% 10.0 in ampullis D.t.d. N5 S. Շանը՝ ներքին, օրական 1 անգամ, 5-10 մլ, 3-4 օր: Սրսկումը կարելի է կրկնել 3 օր ընդունումից հետո:		

389.	Rp.:	Fenili salicylatis 0.5 Ex. Belladonnae 0.015 Sachari albi 0.5 M.f. pulvis D.t.d. N10 S. Ծանը ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի:	395.	Rp.:	Նախօրականք ստանդարտ լվանալուց հետո: Glucosi 40% 10.0 D.t.d. N10 in ampullis S. Ծանը ներերակային, օրական 10 մլ, 10 օր անընդհատ:
396.	Rp.:	Sol. Glucosi 20% 900.0 Acidi ascorbinici 3.0 M.f. sol. steril.	397.	Rp.:	Sol. Glucosi 20% 900.0 Acidi ascorbinici 3.0 M.f. sol. steril. D.S. Տավարին ներերակային, օրական 1 անգամ, 300 մլ, 3 օր անընդհատ:
397.	Rp.:	Camphorae tritae 1.0 Glucosi 15.0 Spiritus aethylici 75.0 Aq. destillatae 250.0	398.	Rp.:	Camphorae tritae 1.0 Glucosi 15.0 Spiritus aethylici 75.0 Aq. destillatae 250.0 Oxaphenamidi 0.25 D.t.d. N30 tabul
398.	Rp.:	S. Ծանը ներքին, օրական 3 անգամ, 0.5 հար, կեր տալուց հետո:	399.	Rp.:	S. Ծանը ներքին, օրական 3 անգամ, 0.5 հար, կեր տալուց հետո: Sol. Pyridoxini hydrochloridi 1% - 1.0 D.t.d. N30 in ampullis
399.	Rp.:	S. Մորուկին օրական 1-ական ամպուլ, ներամաշկային, մեկ ամսվա ընթացքում:	400.	Rp.:	Sol. Glucosi 40% 300.0 Sol. Novocaini 0.25% 50.0 M.f. sol. Steril.
400.	Rp.:	D.S. Զիուն ներքին, միանվագ:	401.	Rp.:	D.S. Զիուն ներերակային, միանվագ: Methionini 2.0 D.t.d. N30
401.	Rp.:	S. Յորբին ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի, կերի հետ, 15 օր:	402.	Rp.:	Calcii pangamatidis 0.05 D.t.d. N50 S. Խոճկորին ներքին, օրական 2 անգամ, 2-ական փոշի, կերի հետ:
402.	Rp.:	Natrii iodatai 2.0 D.t.d. 10	403.	Rp.:	Natrii iodatai 2.0 D.t.d. 10

	S. Յորթին՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի, կաթի հետ:	D.t.d. N24
404.	Rp.: Acdi dehydrocholini 0.2 D.t.d. N20 in tabul. S. Խոճկորդին՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 2 հար, կաթի հետ:	411. Rp.: S. Շանը՝ ներքին, օրական 1 փոշի, 3 անգամ, 8 օր անընդմեջ:
405.	Rp.: Chlorosasi 150.0 D.S. Շանը՝ ներքին, օրական 3 անգամ, 1 թեյի գդալով, կաթի հետ, 7 օր անընդմեջ:	412. Rp.: Adonisidi 1.0 D.t.d. N10 in ampullis S. Շանը՝ Ենթամաշկային, օրական 1 ամպուլ:
		413. Rp.: T-rae Convallariae 25.0 D.S. Խոճկորդին՝ ներքին, օրական 20 կաթի, առավոտյան եւ երեկոյան, 5 օր անընդմեջ:
		Sol. Digoxini 0.025% 1.0 Sol. Glucosi 5% 20.0 Steriliseturi M.D.S. Շանը՝ Ենթերակային, դանդաղ, 1 անգամ ներարկելու համար:
406.	Rp.: Pulveris fol. Digitalis 0.1 Calcii chloridi 0.3 Bolus albae q.s. ut fiat pilula, D.t.d. N10 S. Շանը՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական պիլով:	414. Rp.: Infusi Adonisidis vernalis 5.0 100.0 D.S. Շանը՝ ներքին, 1 ճաշի գդալ, 2 ժամը մեկ:
407.	Rp.: Kalii acetatis 15.0 Aq. destillatae 200.0 M.D.S. Շանը՝ ներքին, 1 ճաշի գդալ, 2-3 ժամը մեկ:	415. Rp.: Theobromini 2.0 D.t.d. N10 S. Զիուն՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի, կերի հետ:
408.	Rp.: Pulveris fol. Digitalis 0.03 Diuretini 0.3 M.f. pulvis. D.t.d. N9 S. Շանը՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի:	416. Rp.: Sol. Calcii chloridi 10% 10.0 in ampullis D.S. Մտրուկին՝ ներերակային, միանվագ:
409.	Rp.: Mercusali 1.0 D.t.d. N4 in ampullis S. Շանը՝ ներմկանային, օրական 1 մլ:	
410.	Rp.: Themisali 0.3	

ՈՐՈՎԱՅՆԻ ԽՈՐՁԻ ԶՐԳՈՂՈՒԹՅՈՒՆ

HYDROPS ABDOMINIS. ASCITES

БРЮШНАЯ ВОДЯНКА

Դատուկ բուժում չի մշակված: Անհրաժեշտ է հայտնաբերել պատճառը եւ այն վերացնել: Առավել չափով պակասեցնել ջուրը: Եթե տրանսուդատը կուտակվել է մեծ չափով, ապա այն հեռացնել տրոռակարով: Նշանակում են ներքոհիշյալ դեղանուբերը:

406. Rp.: Pulveris fol. Digitalis 0.1
Calcii chloridi 0.3
Bolus albae q.s. ut fiat pilula,
D.t.d. N10
S. Շանը՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական պիլով:
407. Rp.: Kalii acetatis 15.0
Aq. destillatae 200.0
M.D.S. Շանը՝ ներքին, 1 ճաշի գդալ, 2-3 ժամը մեկ:
408. Rp.: Pulveris fol. Digitalis 0.03
Diuretini 0.3
M.f. pulvis.
D.t.d. N9
S. Շանը՝ ներքին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի:
409. Rp.: Mercusali 1.0
D.t.d. N4 in ampullis
S. Շանը՝ ներմկանային, օրական 1 մլ:
410. Rp.: Themisali 0.3

ՈՐՈՎԱՅՆԱՎԻԶԻ ԲՈՐԲՈՔՈՒՄ

PERITONITIS

ПЕРИТОНИТ

- Բուժումը սիմպտոմատիկ է: Դիվանդ անասուններին պետք է ազատել աշխատանքից, տալ ոյուրամարս, փափուկ, չխնորվող կեր, բարելավել գորիիգիենիկ պայմանները եւ խնամքը:
417. Rp.: Decocci corticis Guercis ex 45 - 500.0
Infusi rhizomatis Valerianae ex 40 - 400.0
M.D.S. Զիուն՝ ներքին, օրական 2 անգամ
ըրունան համար, ռեսին 22ով:
418. Rp.: Salis Carolini factitii 300.0
D.S. Զիուն՝ ներքին, 4 անգամ ընդունան համար

	օրվա ընթացքում, կերի հետ:	Streptomycini 0.5
419. Rp.:	Opii pulverati 10.0 Hydrargyri chloridi 3.0 Pul. radicis Althaeae et Aq. glycerinatae q.s. ut fiat bolus. D.t.d. N6	Novocaini 0.15 Aq. destillatae sterilatae 200.0 D.S. Ներարկել որովայնի խոռոչի մեջ: Olei Terebinthinae 60.0
420. Rp.:	S. Չիուն Շերջին, օրական 2 անգամ, 1-ական բոլուս: Phenilii salicylatis Tannalbini աա 10.0 Pul. rad. Liquiritiae et Aq. fontanae q.s. ut fiat bolus. D.t.d. N6	Olei Hyoscyami 50.0 Olei Lini 150.0 M.f. Linimentum D.S. Արտաքին, շփել որովայնի պատը: Tetracyclini hydrochloridi Oleandomycinii phosphas աա - 0.1
421. Rp.:	S. Շանը Շերջին, օրական 2 անգամ, 1-ական բոլուս: Sol. Adrenalinii hydrochloridi 0.1% - 1.0 Sol. Natrii chloridi steril. 0.85% - 1500.0 M.D. in vitro nigro. S. Զիուն Շերերակային, միանվագ:	Neomycini 50000 AM M.f. pulvis D.t.d. N6
422. Rp.:	Tincturae Opii simplicis 5.0 D.S. Շանը Շերջին, օրական 3 անգամ, 5-10 կարիլ:	S. Հորդին Շերջին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի: Cifrani 100.0 D.t.d. N10 in flac.
423. Rp.:	Infusi folii Sennae 150.0 Magnesii sulfatis 20.0 Siripi simplicis 25.0 M.D.S. Շանը Շերջին, ճաշի գոյալով, 2 ժամը մեկ անգամ:	S. Ներերակային (կաթիլային), 100 մլն, օրական 2 անգամ: Fortumi 1.0 D.t.d. N7 in flac.
424. Rp.:	Sol. Calcii chloridi 10% 5.0 D.t.d. N2 in ampullis S. Շանը Շերերակային, կաթիլային, 1 ամպոլ, առավելության եւ երեկոյան:	S. Շանը Շերմկանային: Մեկ ամպուլի մեջ լցնել 5 մլ 0.5%-ng նովոկայինի լուծույթ եւ ներարկել օրական 2 անգամ: Benzylpenicillini 900000 AM
425. Rp.:	Phenilii salicylatis Tannalbini աա 0.3 Extr. Belladonnae 0.015 M.f. pulvis D.t.d. N8 S. Շանը Շերջին, օրական 2 անգամ, 1-ական փոշի: Penicillini 0.15	D.t.d. N7 in ampullis Oleandomycinii phosphatidis 2.5 Sol. Glucosi steril 2000 ml M.f. solutio ex temporaе D.S. Զիուն Շերերակային, օրական 1 անգամ: Fortumi 1.0 D.t.d. N7 in flac.
426. Rp.:		S. Ներերակային, դանդաղ ներմուծել 0.5, օրական 3 անգամ, 5 օր անընդմեջ: Լուժել 4 մլ ճատրիումի թլորի լուծույթի մեջ:

434.	Rp.:	Cefobidi 1.0 D.t.d. N10 in flac. S. Անթրականային, 2 մլ խոտտոնիկ նատրիի թլորի լուծույթի մեջ, 12 ժամը մեկ:
435.	Rp.:	Norsulfazoli-natrii 12.0 Spiritus aethylici 100.0 Glucosi 40.0 Aq. destillatae 200.0 M.f. solutio. Sterilisata! D.S. Զիոլ Անթրականային, միանվագ:
436.	Rp.:	Norsulfazoli solubilis 60.0 Sol. Calcii chloridi 10% - 1800 ml M.f. solutio. Sterilisetur! D.S. Տապարին Անթրականային, օրական 2 անգամ 300 մլ:
437.	Rp.:	Benzylpenicillini-natrii Streptomycinii aa 100000 AM D.t.d. N5 S. Ոչխարին Անթրականային, օրական 1 անգամ: Լուծել 10 մլ ֆիզիոլոգիական լուծույթի մեջ եւ ներարկել 5 օր անընդեց:
438.	Rp.:	Bicillin-i-5 1000000 AM D.t.d. N2 in flac. S. Ոչխարին Անթրականային: Լուծել 5 մլ ֆիզիոլոգիական լուծույթի մեջ եւ ներարկել 5 օրական 1 անգամ:
439.	Rp.:	Penicillini crystallisati pro injectionae 200000 AM D.t.d. N10 S. Դորբին Անթրականային, ներարկել 0.25%-ոց նովոկանային ախտահանված լուծույթի հետ 200000 AM, օրական 3 անգամ:
440.	Rp.:	Benzylpenicillini-novocaini 1000000 AM D.t.d. N6 S. Դորբին Անթրականային, օրական 2 անգամ, 1 մլ միավոր ամպուլի մեջ ավելացնել 3 մլ ախտահանված ֆիզիոլոգիական լուծույթ:

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

Բերանի խոռոչի լորձաթաղանթի բորբոքում	8
Ընպանի բորբոքում	10
Կերակրափողի բորբոքում	13
Կերակրափողի ջղածություն	14
Կերակրափողի պարագիչ	15
Կերակրափողի խցանում	16
Նախաստամոքների հիպոտոնիա	17
Կտրիչի գերլցում	19
Կտրիչի փրանք	21
Կտրիչի պարակերատող	23
Տրավմատիկ ռետիկուլոպերիտոնիտ	25
Գրքի խցանում	27
Ստամոքսի լորձաթաղանթի կատարային խրոնիկ բորբոքում	28
Ստամոքսի կատարային սուր բորբոքում	29
Ստամոքսի սուր լայնացում	32
Ստամոքսի խոց	34
Շների ստամոքսի խոցային հիվանդություն	36
Ստամոքսի եւ աղիքների բորբոքում	38
Բարակ եւ հասաւ աղիքների լորձաթաղանթի բորբոքում	40
Աղիքների ջղածիգ կծկումներ	42
Աղիքների խրոնիկ կատա	44
Աղիքների լորձաթաղանթի սուր բորբոքում	45
Աղիքների փրանք	48
Կոպրոստաց եւ խիմոստաց	50
Նորածին հորթերի դիսպեպսիա	52
Ըեղածորանների եւ լեղապարկի բորբոքում	56
Լյարդի սուր պարենիմատոզային բորբոքում	58
Լյարդի տոքսիկ դիստրոֆիա	60
Որովանի խոռոչի ջրգողություն	62
Որովանամիզի բորբոքում	63

Վ. Ս. ՍԱՖՐԱԶԲԵԿՅԱՆ
Ա.Վ. ՄԱՆԱՍՅԱՆ

ԴԵՂԱՏՈՄՄԵՐԻ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

Գյուղատնտեսական կենդանիների
մարտողական հաճակարգի
ոչ վարակիչ հիվանդությունների բուժման
ղեղատովսեր

ՀԳԱ անսամպլուժական բժշկագիրության
ֆակուլտետի ուսանողների համար

ԵՐԵՎԱՆ-2003

Թուղթ՝ օվալեթ: Չափը՝ 60x84 1/16: Ծավալը՝ 4.25 տպ. մամուլ:
Տպաքանակը՝ 300 օրինակ:
Տպագրվել է «ՍԱՐԿԱՐԻ ՀՐԱՏ» ՍՊԸ տպարանում: